

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — tel. 5392, 5492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
— telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Preizkus bolgarskega avtoritarnega režima

V nedeljo so imeli v Bolgariji prve občinske volitve, obenem sploh prve volitve političnega značaja po uvedbi avtoritarnega režima. Razumljivo je zato, da je bilo zanimanje za izid teh prvih volitev zelo veliko ne samo v Bolgariji, temveč tudi v sosednjem inozemstvu in povsod, kjer zasledujejo notranji politični razvoj naše vzhodne sode.

Volile so v nedeljo občine v dveh okrožjih, v plevenskem in starozagorskem. Jutri volita nadaljnji dve okrožji, šumensko in plovdivsko, naslednji dve nedelji pa pridejo na vrsto občine v še preostalih okrožjih. Potemtakem še davno nimamo pred seboj rezultata v vsej Bolgariji in torej ne še zaključne slike. Toda kot sploh prve politične volitve po spremembi režima so že tudi nedeljske volitve zelo važne, posebno še, ker ni razloga, da se ne bi smelo iz njihovih rezultatov upravičeno sklepati na splošno razpoloženje volilcev tudi v ostali Bolgariji.

Na osnovi objavljenih rezultatov, o katerih realnosti ni povoda dvomiti, se morejo nedeljske volitve smatrati za pravo politično presenečenje. Vlada je izšla iz njih kot zmagovalca in to celo kot močnejši zmagovalca, kakor pa so pričakovali vladni krogi sami. Ni zmagala sicer v tem smislu, da bi se ljudstvo izreklo za njo, ker takega značaja občinskih volitev niti ni dala. Zmagala pa je s svojo tezo, da se da javno življenje v Bolgariji voditi tudi brez neposrednega vpliva političnih strank. Kot svojo zmago lahko smatra tudi dejstvo, da so nedeljske volitve pokazale, da vpliv političnih strank ni tako velik, kakor so poprej splošno mislili in kakor so zlasti zatrjevala stranke same.

Znano je, da predstavlja tudi sedanja bolgarska vlada enako kakor vse vlade po ukinitvi demokracije in parlamentarizma, to je po nastopu Kimona Georgijeva, izrazit avtoritarni režim. Poleg tega nosi podprtano obeležje izvenstrankarskega sistema. Nosilec sedanjega režima sicer ni tako idejno enotna skupina, kakor so bili zvenovci, ki so po prevratu prevzeli oblast, vendar pa se tudi sedanja vlada, ki ji stoji na čelu Kjusteivanov, drži vstran od političnih taborov in na črti izvenstrankarskih kombinacij. V skladu s to nje-no politiko se drže po strani tudi politične stranke, ki se prav vse nahajajo v opoziciji.

V znamenju razdora med vlado in političnimi strankami so bile razpisane in so se pripravljale tudi občinske volitve. Volilni red je tak, da jemlje političnim strankam možnost direktnega kandidiranja in tudi možnost neposrednega vpliva na izid volitev. Zaradi tega so vse stranke izdale parolo, naj volilci občinske volitve bojkotirajo ali pa naj glasujejo s praznimi glasovnicami, odnosno naj na glasovnice napišejo kakršnokoli opozicijsko ali protivladno geslo. Nedeljske volitve kažejo predvsem, da so bolgarski volilci mnogo bolj oportunistični, kakor pa so smatrali politični voditelji. Udeležili so se volitev v zelo velikem številu in med glasovnicami je bilo prav malo praznih ali namenoma nepravilnih. Volilni izidi dalje kažejo, da se taktika opozicijskih strank ni obnesla, da ljudstvo množice nimajo razumevanja za abstinenco in da vpliv političnih strank nanje ni tolik, da bi jih lahko pripravil k disciplini.

Zmaga bolgarske vlade je torej, lahko bi rekli, nekako negativnega značaja. Ona vsekakor predstavlja vsaj začasni uspeh nad političnimi strankami in proti njim. Ne morejo pa se volitve smatrati za dokaz, da bi se bila vlada zadržala med ljudstvom. Omenili smo že, da vlada, vsaj na videz, takega značaja volitvam niti ni dala. Ona formalno ni postavljala svojih kandidatnih list, ni stopila pred volilce s kakim posebnim komunalnim programom. V kolikor je vložene kandidatske liste potem podpirala, je bila ta podpora v glavnem omejena na borbo proti abstinenčni agitaciji političnih strank.

Vsak avtoritarni režim že po svoji naravi vpliva na volilne izide, zlasti v državah, kjer demokracija še ni ustaljena in zakoreninjena. Vendar je vprašanje, ali bi bolgarske volitve prinesle vladi enako velik uspeh, ako bi pri njih nastopila z lastno politično formacijo. Enako je veliko vprašanje, ali je razpoloženje, kakršno se je pokazalo pri nedeljskih volitvah, že primeren teren, da bi si vlada z ustanovitvijo nove politične formacije iskala direktno oslonja pri ljudskih množicah.

A že zaradi samega dejstva, da je strla moč in odpor političnih strank, lahko smatra bolgarska vlada nedeljske volitve za svojo veliko zmago. Počakati bo pač treba sedaj, ali bodo prihodnje tri nedelje potrdile sliko pretekle nedelje, ali bo torej tudi pri volitvah v ostalih pokrajinah Bolgarije rezultat približno enak, kakršen je bil v plevenski in starozagorski pokrajini. Če bo tako — in verjetno je, da bo —

Okrog zapadnega pakta

NEMŠKI ODGOVOR IZROČEN

Včeraj je Nemčija po večmesečnem zavlačevanju odgovorila na angleške note o novem lokarnskem paktu

Berlin 12. marca. b. Po informacijah iz zanesljivega vira smatra nemška vlada, da je sedanji trenutek najbolj ugoden za odgovor na znani angleški notici z dne 8. in 19. novembra glede nadaljevanja razgovorov za sklenitev zapadnega pakta. V diplomatskih krogih zatrjujejo namreč, da je zunanje ministrstvo že pripravilo odgovor, katerega pa ne namerava odposlati v London, dokler se ne sporazume glede njegove vsebine z italijansko vlado, ki tudi že pripravlja svoj odgovor. Nemški odgovor bo izročil poslanik Ribbentrop, ki se že od srede tega tedna spet mudi v Londonu. Ob izročitvi odgovora bo tudi utemeljil, zakaj je Nemčija dobrih pet mesecev zavlačevala svoj odgovor.

Zakaj je Nemčija zavlačevala odgovor

Zelo verjetno je, da se je Nemčija končno odločila, da odgovori na stavljene predloge angleške vlade glede sklenitve zapadnega pakta pod vtisom dveh dogodkov: najprej zaradi posebne intervencije angleške vlade v Berlinu, potem pa zaradi trdnega sklepa angleške vlade, da izvede oborožitev Anglije do skrajnih mej možnosti.

V ostalem ni več nobena tajnost, zakaj je Nemčija zavlačevala s svojim odgovorom na angleški notici, naj je nemško časopisje o tem v poslednjem času večkrat pisalo. Berlin je pričakoval, da bo čas njegov najboljši zaveznik, in sicer tako v pogledu španske državljanske vojne kakor v pogledu francosko-sovjetskega pakta. Nemška vlada je bila namreč prepričana, da Anglija in Francija ne bosta vztrajali s tako odločnostjo na izvedbi sporazuma o nevmešavanju, nadejala pa se je obenem, da bo njena kampanja proti francoski do opovedi tega pakta.

V zadnjem času je Berlin očividno mnogo računl tudi s tako zvano belgijsko »neutrality«, ki si jo je seveda zamisljal po svoje tako, da naj bi Belgija ne samo ne sprejela nikalnih obveznosti nasproti drugim zapadnim državam, temveč da

naj bi predvsem odpovedala tudi svoje vojaške sporazume z obema zapadnima vele-silama, sklenjene baš zaradi samovoljne nemške kršitve lokarnske pogodbe. Tako daleč Belgija očividno ni nameravala pritirati svojih neavtoritarnih težnj, kakor je to v zadnjem času dokazovalo uradno in neuradno zadržanje belgijskih krogov.

Slabi računi

Po vsem tem izgleda, da so merodajni nemški krogi končno prišli do spoznanja, da se mednarodni položaj Nemčije navzlic vsem tem spletkarskim poskusom na vseh mogočih evropskih področjih ni prav nič izboljšal. Nasprotno, razmerje do Anglije se je prav v zadnjem času celo znatno ohladilo. Angleško oboroževanje, najnovejša edinstvo, ki so jo pokazale vse francoske stranke pri odobritvi posojila za narodno obrambo, znatno ojačanje levčarskih elementov v manjših severnih evropskih državah, posebno pa njih očita tendenca po združenju v državni blok, ki se je postavil pod angleško zaščito na osnovi popolne neavtoritarnosti v tako zvanem ideološkem boju med nacizmom in komunizmom, ti in še drugi so bili momenti, ki so silili Berlin v bolj in bolj resno razmišljanje o mednarodnem položaju nemške države in ga končno prisilili tudi k odgovoru angleški vladi glede pogajanj o zapadnem paktu.

Nemški pogoji in pridržki

V takem položaju bi bilo za Nemčijo naravno usodno odpovedati se se poslednji garanciji na evropskem zapadu, garanciji, ki sta ji jo Francija in Anglija od kršitve lokarnskega sporazuma dalje neprestano ponujali. V zadnjem času so nekateri resnejši nemški listi celo sami pretresali možnost nekakšnega omejenega zapadnega sporazuma, h kateremu naj bi se v prvi vrsti pritegnile Anglija, Nemčija in Francija. Vendar se iz dosedanjih informacij še ne da prav razbrati, v kakšnem smislu bo sestavljen nemški odgovor na

angleške note, ker bo definitivna odločitev nemške vlade padla šele po posvetovanju z Italijo. Domneva se le, da se Nemčija za sedaj še ne bo preveč približala ideji o uresničenju zapadnega pakta, kar je že iz gotovih prestižnih razlogov povsem razumljivo, vendar pridržki ne bodo posebno obsežni. V glavnem se bo nemška vlada omejila na zahtevo, da se kot pogoj bodočih pogajanj najprej opusti načelo o medsebojni vojaški pomoči držav, ki bi se vezala z novo pogodbo.

Morebitne nove obveznosti naj bi se omejile le na »časne mirovne garancije«. Vprašanje je seveda, kaj si Nemčija pod takimi garancijami predstavlja. Zelo verjetno je tudi, da bo odgovor očital Angliji, da se navzlic zagotovilom o spoštovanju teritorialne nedotakljivosti Belgije, Holandske in Švice, London ni odpovedal vojaškimi dogovorom z Belgijo. Seveda se Anglija s takim nadomestilom varnosti v zapadni Evropi ne bo mogla zadovoljiti, ker bi sicer pristala na Hitlerjevo tezo o deljivosti evropskega miru in o možnosti njegovega zavarovanja z dvostranskimi pogodbami ali celo enostranskimi izjavami.

Nemški odgovor izročen

Berlin, 12. marca. b. Zunanji minister dr. Neurath je danes popoldne sprejel angleškega poslanika v Berlinu sira Erica Phippsa in mu pri tej priliki izročil odgovor nemške vlade na notico, ki jo je naslovljena na berlinsko vlado angleška vlada lani meseca novembra v zadevi sklenitve novega zapadno evropskega varnostnega pakta, ki naj bi nadomestil lokarnsko pogodbo, ki jo je Nemčija odpovedala. Vsebinski odgovor bo objavljen najbrže še le jutri. Istočasno je nemški poslanik v Londonu Ribbentrop izročil enako se glasečo noto znanjemu ministru Eden.

Tudi italijanski odgovor že pripravljen

Rim, 12. marca. b. V dobro informiranih krogih potrjujejo, da je tudi italijanska vlada že pripravila svoj odgovor na angleške note o sklenitvi zapadnega pakta. Podrobnosti o vsebini niso znane. Kdaj bo odgovor izročen, se še ne ve, doznavajo pa se, da se med tem vodijo posvetovanja z nemško vlado glede besedila.

Italija za belgijsko nevtralnost

Bruselj, 12. marca. o. Italijanska vlada je pripravila mednarodnim političnim krogom novo presenečenje. Sporočila je namreč belgijski vladi da brez vseh pridržkov pristaja na belgijsko nevtralnost in da je zanj tudi vsa potrebna jamstva, ne da bi zahtevala kakršnihkoli protikompensacij. Diplomatska pogajanja na osnovi te italijanske note so že v teku. V Parizu in Londonu tudi italijanski notni ne pripisujejo tolikškega pomena, ki bi ga imela, če bi jo Italija poslala v Bruselj nekoliko prej. Po njihovem mnenju Italiji pač ni preostalo ničesar drugega, kakor priključiti se mednarodni težnji, da se zajamči belgijska nevtralnost in teritorialna integralnost, ki končno ne prihaja neposredno v poštev za italijanske zunanje-politične načrte. Na drugi strani je Italija po angleškem in francoskem mnenju skušala napraviti uslugo le Nemčiji, ki ji nikakor ne gre v račun, da bi Belgija še nadalje ostala pod večjim ali manjšim vplivom obeh evropskih zapadnih velesil.

Belgija noče postati torišče novih vojn

London, 12. marca. o. »Morningpost« poroča, da je belgijska vlada sklenila odpovedati obrambno zvezo pogodbo s Francijo in Anglijo, ker želi, da bi ji Anglija, Francija in Nemčija na novi osnovi zajamčile neodvisnost. Belgijška javnost zahteva čim dalje bolj odločno od vlade ukrepe, sprito katerih se Belgiji ne bo treba v bodoče vmešavati v evropske spore, ki bi jih predvsem lahko izzval francosko-ruski pakt. Javnost zahteva tudi garancije, da Belgija v primeru kakšne evropske vojne ne bo znova postala teren, na katerem se bodo tuje vojske formirale in organizirale.

Anglija hoče biti do zob oborožena

V gradnji je letos 148 novih bojnih ladij, že do konca letošnjega leta pa bo imela Anglija 20.000 letal

London, 12. marca. b. Včeraj je v spodnji zbornici prvi lord angleške admiraltete, sir Samuel Hoare, razgrnil pred poslanci svoj pomorski oborožitveni program. Iz njegovih izjav je razvidno, da bo do konca letošnjega finančnega leta v gradnji skupno 148 ladij, med njimi pet bojnih križark visoke tonaže, štiri matične ladje za letala ter 17 manjših križark. Te številke so zbudile v vseh tujakajskih političnih in diplomatskih, posebno pa vojaških krogih izredno pozornost, saj ni Anglija v mirnem času po letu 1914 postavila tako velikega pomorskega oborožitvenega programa.

Hoare je svoj program spretno zagovarjal. Opozoril je na vso dosedanja malomarnost, ki je ni bilo več mogoče dopustiti, ker bi se sicer prejšnje napake brido masševale v bodoče. Hoare je še posebej opozoril poslance, da je bil njegov pomorski program sestavljen v sporazumu s šefi ostalih armadnih oddelkov in na podlagi vseh vojnih in povojnih izkušenj v gradnji bojnih ladij in drugih pomorsko-obrambnih sredstev. Tako je bil

lo na primer samo za bojne križarke sestavljenih nič manj kot 18 načrtov, preden se je vlada odločila za načrt, po katerem se gradi. Razvila se je v tej zvezi zanimiva debata o vrednosti posameznih vrst moderne orožja, posebno glede razvoja v letalski tehniki. Hoare se je omejil na izjavo, da je po njegovem mnenju letalska tehnika dosegla v poslednjih letih tak razvoj, kakršnega bi si leta 1918 ne mogli niti misliti. Vsekakor je močna mornarica, zavarovana po lastnih letalih in z obalno topovsko obrambo, naj boljše jamstvo za uspeh. Mislim, je dodal Hoare, da se bo v takih obrambnih okoliščinah nasprotnik dvakrat premislil, preden se bo lotil zračnega napada na bojne križarke.

Razen teh Hoareovih izjav so včeraj zbudile pozornost tudi številke o moči angleškega letalstva, ki jih je objavilo združenje angleške letalske industrije. Iz njih je razvidno, da bo Anglija po izvedbi sedanjih naročil, kar se bo zgodilo že do konca letošnjega poletja, štela skupno najmanj okoli 20.000 letal.

Slovesen sprejem Mussolinija v Afriki

Italijanski ministrski predsednik se je včeraj izkrcal v Tobruku in takoj odletel na egiptsko mejo

Rim, 12. marca. o. Potovanje Mussolinija v Libijo kjer bo otvoril promet na novozgajeni libijski obalni cesti od egiptске do tuniške meje, je izzvalo zaradi vojaško-političnega pomena izredno veliko zanimanja v vseh italijanskih pa tudi v vseh tujakajskih inozemskih krogih. To potovanje pomeni predvsem demostracijo italijanske imperialne politike na Sredozemskem morju. S tega vidika se čutijo prizadevi predvsem Angliji. Razen tega se namerava Mussolini pojaviti tudi na tuniški meji da bi tako ponovno opozoril na italijanske interese v francoskem Tunisu. Zanimivo je, da je prišel k sprejemu Mussolinija v Tobruk tudi izredno mnogo Italijanov, ki živijo v Tunisu ali pa v Egiptu.

Mussolini je prišel v Tobruk davi ob 8. na moderni križarki »Poli«, ki jo je spremljalo več drugih križark kakor »Zara«, »Go-

rizia« in »Fiume«. Sprejem v pristanišču je bil zelo svečan. Obalne baterije so oddale Mussoliniju v pozdrav predpisanih 31 saliv. Obenem je bil njegov prihod v Libijo razglašen po radiu v vseh večjih kolonijah. Italijanskemu brodomu je odletelo naproti več eskadril italijanskega kolonijanskega letalstva. V Tobruku je Mussolinija sprejel gverner, maršal Balbo. Mussolini je prejel tudi častne čete mornarjev letalcev, karabinerjev, domačinskega vojaštva in temnopoltih fašistov. Vse mesto je bilo v zastavah in polno nepregledne množice Italijanov iz Libije, Tunisa, Egipta na tudi mohamedanskih domaćinov. V mestu se je Mussolini mudil le piete pol ure, nakar se je odpravil na letališče, odkoder je odpotoval z letalom v Amzeat, 135 km oddaljen kraj v bližini egiptске meje. Kier je izhodišče nove avtomobilske ceste. Mussolini sam se namerava odpeljati po tej cesti vzdolž cele Libije do tuniske meje. Z Mussolinijem so prišli v Libijo tudi generalni tajnik fašistične stranke Starace, propagandni minister Alfieri, kolonijški minister Lessona in državni podtajnik pri ministru za vojni mornarico admiral Cavagnari. Nova cesta, ki jo bo Mussolini otvoril v družbi svojega spremljevalca, je v prvi vrsti strateškega pomena v veliki meri pa bo služila trgovskemu in političnemu pretežitju Italije med domačim prebivalstvom.

Ogromen uspeh Blumovega posojila

Prva tranša francoskega obrambnega posojila v znesku 5 milijard frankov je bila že prvi dan vpisana v dvoj-nem iznosu

Pariz, 12. marca. o. Svojnji govor predsednika Lebruna po radiu je napravil odlični vtis na francosko javnost. Ko se je davni pričela subskripcija francoskega posojila za državno brambo so množice kar navalele na blagajne posameznih zavodov. Ljudje so posebno kupovali kupone po 10.000 in 20.000 frankov.

Zaradi Johnsonovega akta, po katerem bi Francija prav za prav ne mogla plasirati svojega posojila na ameriških tržiščih, so francoski denarni strokovnjaki iznašli način, po katerem se bo mogoče izogniti sankcijam tega ameriškega zakona in vendarle sodelovati pri subskripciji francoskega posojila. Mednarodna banka ter njene podružnice so dobile od francoske vlade dovoljenje, da lahko prodajajo njegove kupone. Slična dovoljenja so dobile tudi mnoge banke v drugih državah. Obresti se izplačujejo v dolarjih, funtih francoskih in švicarskih frankih in sicer po naprej določenem tečaju. Na ta način bodo lako tudi Američani v tujih valutah sodelovali pri francoskem posojilu.

Po poročilih, ki jih je prejelo finančno ministrstvo, bo uspeh francoskega obrambnega posojila ogromen. Kreditni zavodi Francije in v tujini so prejeli že pred uradnim razpisom posojila množestvinske pri-

jave. Knjižgovodje državne blagajne so začeli sprejemati vpise že davj zara. Naval vpisovalcev je pri vseh državnih in banknih blagajnah zelo velik. Ko bo znesek prve tranše, ki znaša 5 milijard francoskih frankov vpisan, bo posojilo proglašeno za zaključeno. Verjetno je, da bo omestila že nočlo zaključena in da bo znesek posojila vpisan v vsakratnem znesku. V tem primeru bodo upoštevani samo prvi podpisniki.

Vpisovanje zaključeno

Pariz, 12. marca. b. Finančno ministrstvo je nočoj objavilo, da je prisiljeno vpisovanje danes razpisane notranjega posojila za državno obrambo že danes zaključiti, ker je bila že v teku prvega dne prva tranša v višini 5 milijard vpisana v dvojnem iznosu. K vpisovanju je vladal silen naval in niso mogli ugoditi vsem, ki so se prijavili za vpis posojila. Velike vrste so bile vpisane tudi v inozemstvu. Uspeh posojila je dokaz velike samozvesti francoskega naroda in zaupanja inozemstva v Francijo. Ugodni pogoji posojila, poziv predsednika republike in domovinska zvest Francozoov so zadostovali, da je bil uspeh te kreditne operacije zagotovljen preko vsega pričakovanja.

Franco pred Guadalajaro

Nacionalistično topništvo že obstreljuje mesto

Pariz, 12. marca. o. Po informacijah agencije Radio je španska nacionalistična divizija na desnem krilu fronte pri Guadalajari prodrla nadalje proti zapadu in zavzela dve vasi. Tako se je fronta severnozhodno od Madrida razširila na 40 km. Nacionalistične čete so prodrele danes že v neposredno bližino Guadalajare, ki jo nacionalistično topništvo tudi že bombardira. Severozapadno od Guadalajare so nacionalisti v pretekli noči zasedli Somosiero.

V južni španiji so nacionalisti dosegli precejšnje uspehe okrog Cordobe. Mesto in okolica sta sedaj docela varna pred vsakim nenadnim napadom nasprotnikov. V zadnjih 48 urah so nacionalisti potisnili republikance nazaj za celih 20 km. Sedaj se pripravljajo na osvojitve Ciudad Real.

Tudi okrog Ovieda so nacionalisti baje dosegli znatne uspehe. Poleg tega so oddelke, ki so doslej branili mesto, zamenjali s svežimi maršalskimi četami.

Močan odpor republikanske vojske

Madrid, 12. marca. AA. Po zadnjih poročilih se v odseku Las Rozas nadaljuje močan topniški boj, aktivnost uporniških čet postaja čimdalje močnejša. Republikanskemu topništvu se je posrečilo napraviti veliko škodo v nekem odseku, kjer je

bila zbrana velika količina vojnega materiala. Učinek republikanskega topništva v sovražnih vrstah je bil velik. V tem odseku se kaže, da so glavni cilj napadov čet generala Franca postojanke pri Fuen-caraju severno od Madrida.

Davi so uporniške čete izvršile novo ofenzivo severno od Guadalajare, vendar pa ti napadi niso bili tako močni kakor prejšnje dni. Prav tako se kaže, da so vrste napadalev redkeje in da razpolagajo z manj materiala kakor prejšnje dni. Dopoldanski boj je bil nenavadno srdit, vendar pa so mogle republikanske čete napade ustaviti. V vsem odseku Guadalajare je bil hud topniški boj. Podpiralo ga je letalstvo. Sovražna letala so bombardirala obrambne črte republikanskih čet. Vlada letala so se spustila v boj s sovražnimi letali. V glavnem na tem delu bojišča danes ni bilo pomembnejših izprememb, zdi se pa, da se čete generala Franca na novo razvrščajo, največ zaradi tega, ker so imele precejšnje izgube in ker bi hotele svoje vrste izpolniti da bi mogle na novo prodirati. Republikanske čete so izkoristile popoldne delno tišino in so izvedle napad s strani na sovražne postojanke. Boj še traja.

Popoldne je sovražno težko topništvo bombardiralo Madrid. Dve granati težkega kalibra sta padli v sredino mesta in napravili precejšnjo škodo.

Matineja Z.K.D.

Veseli
operetni slager

RTIČAR

Muzika: Carl Zeller

Maria Andergast
Lil Dagover
Georg Alexander

Danes ob 14.15 v Elitnem kinu Matic. — Dopoldni spored. — Cene din 3.50 in 5.50

Domače vesti

Da preselimo morje?

Pod tem naslovom čitamo v zagrebškem »Hrvatskem dnevniku« naslednje beležko: »Bog je ustvaril široko sinje morje, ki po njem ni treba graditi niti ozkotirne niti širokotirne, niti mednarodne proge. Treba je le dobrih luk, kjer se morejo ladje zasidrali. Pa vendar se nam iz Splita pri- tožujejo, da se iz ogromnih kreditov in po- sojila za javna dela ni potrošil niti dinar za izgradnjo splitske luke. A kako bi bilo, da to morje kam preselimo? Mogoče bi po- tem pritegnilo na sebe pažnjo, pa morda tudi — dinarje.«

* Vojni dobrovoljci! Vse tovaršje opo- zarjamo na naš redni občni zbor, ki bo jutri 14. t. m. ob 9.30 dopoldne v Ljubljani v ve- randni dvorani Kazine-prilike desno. Na istem mestu bo drevi ob 20. članski sestanek, kjer se bodo razpravljale vse zadeve, ki pridejo na občni zbor. Ker se bodo na članskem sestanku in občnem zboru obrav- navale za nas zelo važne zadeve, je potreb- no, da pridete vsi. Odbor sreske organiza- cije Zveze vojnih dobrovoljcev.

POMLADNE
NOVOSTI
ZA DAMO
IN GOSPODA

MANUFAKTURA SOUVAN

* Občni zbor Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani je bil 8. t. m. v Slani- čevi restavraciji. Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da se je društvo udeležilo vseh predstavnih znanstvenih in prirejanjem stro- kovnih predavanj. Društvo se je udeležilo po zastopnikih sedmih Jugoslovanskega zdrav- niškega društva v Beogradu in bilo zastop- pano na vseslovenskem zdravniškem kon- gresu v Sofiji. Tajnik je med drugim po- ročal, da se je v teku poslovnega leta volja- la živahna korespondenca, ki se je nanašala predvsem na organizacijo zdravniškega zle- ta v Sofiji. Društvo je priredilo 36 dobro obiskanih znanstvenih večerov, kar govori za nujno potrebo teh predavanj za nadalj- no izobrazbo našega zdravništva. Iz bla- gajniškega poročila je pomeni, da gmo- lno stanje društva ni povsem zadovoljivo, v prvi vrsti zaradi tega, ker ni našlo potrebne ga razumevanja pri faktorjih, ki bi morali društveno delovanje kar najbolj podpre- ti. Po ugodnem poročilu revizorjev je bil iz- rečen celotnemu odboru absolutni. Novi odbor sestavljajo: predsednik doc. dr. Ivan Matko, šef internega oddelka splošne bolni- šnice v Ljubljani; podpredsednik dr. Alojz Kunst, šef radiološkega inštituta v Ljubljani; tajnik dr. Henrik Heferle, asis- tent internega oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani; knjižničar dr. Oton Bajc, asistent I. kirurg. odd. splošne državne bolnišnice v Ljubljani; blagajnik dr. Ivan Pavičič, sekundarni ženske bolnišnice v Ljubljani; odbornika dr. Lojze Brenčič, zobni zdravnik v Ljubljani; in dr. Franc Brand- stetter, sekundarni splošne državne bolnišni- ce v Ljubljani; revizorja dr. Lojze Kramar- ič, šef Slajmerjevega doma v Ljubljani, in dr. Drago Švajger, spec. za bolezni grla, ušes in nosu v Ljubljani; razsodišče: dr. Valentin Meršol, šef infektološkega oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani, dr. Josip Hebein, primarni radiološki inštitu- ta v Ljubljani, in dr. Jožko Arko, bano- vinski zdravnik v št. Vidu nad Ljubljano. Na občnem zboru so se obravnavale tudi vprašanja razširitve in poglabitve »Zdrav- niškega Vestnika«, kolaboracije z Zborom liječnika v Zagrebu, in organizacije le- tošnjega kongresa Jugoslovanskega zdravni- škega društva v Ljubljani.

* Novinarji pozor! Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu zahteva sta- re, lanske, novinarske osebne železniške legitimacije. Poslati jih je treba nujno v Beograd, zato naj jih člani ljubljanske sek- cije JNU čim prej izročijo poslovodji sek- cije g. Prunku, uredništvo »Jutra«, Knaf- ljeva ulica 5/II.

* Zbor prosvetne organizacije koroskih Slovencev. Slovenska prosvetna zveza bo imela v četrtek 18. t. m. svoj 29. letni občni zbor v Celovcu v Mohorjevi hiši. Na dnevnem redu je dvoje predavanj. Prof. dr. Tischerl ima predavanje »Naš položaj«, tajnik zveze Zwitner pa bo govoril o kul- turnih nalogah manjšine. V vabilu na občni zbor, ki ga je objavil osrednji prosvetni odbor v zadnji številki »Koroskega Sloven- ca«, stoji: Na občni zbor so poleg pred- stavnikov prosvetnih organizacij vabljene tudi vsi ostali prijatelji naše prosvete. Naj se odzovejo polnoštevilno iz vseh krajev naše slovenske Koroske.

* Redna služba božja na Šmarni gori se bo letno spet začela na praznik sv. Jožefa. Od tega dne naprej bo na gori do pozne jeseni vsako nedeljo in praznik služba božja ob desetih. Le v primerih prav služba božja v nedeljo.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko škrobijeno blago v najlepšo izdelavo. 3

Pariška razstava

Ljubljana, 12. marca
Kljub protestu udeleženci in ljubitelji iz- rečni želijo, da ne bi imeli sam s to stvarjo nobenega pomena, me je ministrstvo tr- govine danes ponovno telefonsko naprosilo, da izvedem svoj, v začetku tega meseca ministrstvu stavljeni predlog, da se vrši v Ljubljani izložba, preko katere morejo še nekateri naših umetnikov priti v naš ju- goslovenski paviljon v Parizu. V sporazumu z vodilnimi zastopniki naših umetnikov sem svoj čas sestavil iz trih članov udru- ženja — upoštevati je da so samo člani udruženja izjavili svojo nezadovoljnost s po- zivom osrednjega odbora. Ministrski dele- gat je vse moje predloge takrat brez pridru- žja sprejel. Le to je želel, da tudi sam sode- lejem v žiriji in tako prevzamam sodegovor- nost.

Po objavi protestu pa žele v Beo- gradu, da naj tvorijo žirijo v ljubljanski iz- ložbi sedaj gg. G. A. Kos, I. Zorman in jaz. Istočasno sem pa prejel danes od osred- njega odbora iz Beograda pismo naslednje vsebine: Odbor želi da bodo Slovenci na iz- ložbi čimbolje zastopani. G. Gorsetu in g. Dragu Vidmarju so bile naknadno dostav- ljene pozivitve in prijavnice. Kar pa se tiče ostalih slovenskih umetnikov ki niso bili pozvani, pa odbor nima nič proti, ako v spo- razumu z gg. Kosom in Zormanom opravim v Ljubljani ožji izbor za eventualno udelež- bo nekaterih, ki niso bili pozvani. Končno prosim odbor za obvestilo slovenskim umet- nikom, da je naša izložba v Parizu nepreklj- na in da naj zato pošljejo svoja dela na sporo- čenje jim naslov: Muzej kneza Pavla, od koder bodo poslana istočasno s beogra- dskimi umetninami v Pariz.

Kdor bi po vseh teh okolnostih še želel poslati svoja dela na izložbo, ki je bila svoj- čas najavljena, mu je mogoče to storiti do 15. t. m. opoldne na arhitektni oddelku uni- verzitete v Ljubljani.

Vurnik Ivan.

u— Rezervni oficerji, člani ljubljanskega pododborja se obveščajo, da bo redni letni zbor 30. t. m. ob 20. v društveni sobi, Kon- gresni trg 1/II, v običajnim dnevnem re- dom.

u— Ciril Metodove velikončne razgled- nice se dobe v trgovinah, trafikah in CM pisarni, Beethovnova ulica št. 2. Pod- pirajte narodno obrambno društvo!

u— V pošastitev spomina pokojne gospe Vodopivčeve je neimenovana darovala dru- štvo »Tabornik« v socialne namene 200 Din. Iskrena hvala!

DREVI V KAZINI MEDNARODNI PLESNI VEČER

u— Nastop glasbenega otroškega vrta- sole Glasbene Matice ljubljanske bo v po- nedeljek 15. t. m. ob 6.15. v mali filhar- moniji, dvorani v tem propagandnem tednu, ki se vrši pod naslovom »Učite se glasbe«, bomo imeli 4 produkcije. Poleg zgoraj naved- ene še v torki in sredo produkcije šole Glasbene Matice, v četrtek na produkcije drž. konservatorija. Te tri produkcije se na vrši v veliki filharmoniji, dvorani ob 6.15. zvečer. Pred začetkom sporeda vsake produkcije bo kratak pomenben govor od- nosno predavanje, ki jih imajo člani učiteljskih zborov naših glasbenih zavodov. Na- tančni sporedi se dobe v knjižarni Glasbe- ne Matice po 3 Din. Spored velja obenem kot vstopnica.

FOTOAMATERJI!

Naša prvovrstna izdelava

na
papirju.

Najkulantnejša zamenjava starih fotoapa- ratov za Leico, Contax ali Rolleiflex.

Foto turist LOJZE ŠMUC

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 8

u— Občni zbor po polnoči. Z natakarskim poklicem je pač v zvezi, da si človek niti za svoje najbolj nujne zadeve ne more odpraviti nekaj ure čez dan, pa mora tudi ljubljanska sekcija Zveze gostiteljskih na- meščenecv Jugoslavije sklicevati svoje red- ne občne zore šole po policijski uri. Tako so se v sredo ob 2. po polnoči zbrali v ma- li dvorani Delavske zbornice natakariji in njihovi tovariši ostalih gostiteljskih strok. da pretežno delovno bilanco svoje strokov- ne organizacije. Občni zbor je vodil pred- sednik France Palir, a iz posameznih poro- čil smo lahko posneli, da se sekcija prav živahno udeležuje v vseh pravih stanov- skega dela. V februarju je banska uprava sklicala anketo o novi uredbi o kvalifika- cijah, nagradah in kavihah gostiteljskega pomožnega osebja. Kakor kažejo nekatera zamenja, se bo z novo uredbo položaj na- takarjev v doberni meri izboljšal, veljala pa bo za vsa večja mesta in za vse turis- tične kraje v državi. Dohodki sekcije so v preteklem letu znašali nad 37.000 Din in številke izkazujejo nadse skrbno gospo- darstvo z imetjem. Na koncu je bil izvoljen novi odbor s predsednikom Renkom na če- lu. Njegova naloga bo predvsem, da izvo- jeje kolektivno pogodbo.

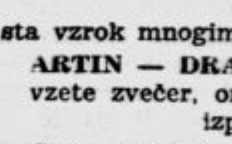
u— O pomlajevanju bo govoril univ. prof. g. dr. Boris Zarnik v torki 16. t. m. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Ob številnih sklopih slikah nam bo povedal in razložil najnovejšo o- naporih znanosti, da reši ta vedno aktu- alni problem. Presajanje spolnih žlez s človeka na človeka ali z oplo na človeka, kakor tudi razni hormonski preparati naj dopomorejo starajočemu se človeškemu telesu do nove mladosti. Koliko je znanost pri reševanju tega problema uspeša, bo mo- sluhli iz ust izkusnega biologa, našega predavatelja. Posetite to predavanje, Prirodoslovnega društva v čem večjem številu! Začetek ob 20.

u— Filozofsko društvo bo imelo drevi v predavalnici mineraloškega inštituta na un- verzitete svoje čisto predavanje. Predaval bo vsenč. prof. dr. Alfred Šerko o temi: Psi- hologija psihoz. Vabljeni vsi, ki se zani- majo Velop prost.

u— Sokolsko društvo Ljubljana II. pre- di drevi ob pol 20. v telovadnici realke (Vozova ul.) predavanje »Vzpon na Atlas« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Reya Oskar.

u— Slavnostna akademija skavtov in pla- nink za proslavo Baden-Powellove 80-letni- ce bo drevi točno ob 20. v franciskanski dvorani. Starši in prijatelji posetite to aka- demijo v proslavo velikega ustanovitelja.

u— Odslek brezposelnih učiteljskih abitu- rientov pri sekciji JUU v Ljubljani, vabi vse učiteljske abituriente (ke) na članski se- stanek, ki bo v nedeljo 14. t. m. ob pol 10. v prostorih sekcije JUU, Franciskanska ul. 6. Na programu je predavanje: »Učiteljsko delo za povzliko vasi« ter razgovor o raz- nih težajah. OBVA.

ARTIN DRAGÉES

ZAPEKA, LENIVOST ČREVESJA

sta vzrok mnogim boleznim. 2—3
ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA
vzete zvečer, omogočajo jutratjo lahko
izpraznjenje.

Dobivajo se v vseh lekarnah v škatlicah
po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po
2 dražej Din 1.50.

Ogl. reg. pod št. Br. 7734/34

u— Starše skavtov in planink vabimo na slavnostno akademijo za proslavo 80- letnice ustanovitve lorda Baden-Powela, ki bo drevi ob 20. v franciskanski dvorani. Obenem prosimo, da pustite tudi mlajše člane k sigurni udeležbi. Vstop je prost. Upravi stegov.

u— Samo enkrat naj bi se mi posrečilo spraviti Barbo v ljubosumnost, vse živ- ljenje bi bil ponosen na to: vzdihuje pri- letni kmet Tomaž. In res se mu uresniči ta vroča želja. Polno smeja, komičnih zapletljivih in zdravih kmečkih dvotipov je v burki »Zakonci stavkajo«. Zato ne za- mudite zadnjih dveh predstav, ki bosta v danes in jutri v nedeljo, 14. t. m. v Sen- jakobskem gledališču.

u— Izleti z avtobusi. Za veliko noč od 27. do 29. t. m. priredi »Putnik« telet izlete z avtobusom: Na Korosko z obiskom Osoke- ka jezera, Vrškega jezera, Celovca in Go- sposvetskega polja. Cena vožnji in preskrbi Din 495. V Benetke čez Trst, kjer bo kosilo. Ogled mest in vseh znamenitosti. Povratek preko Gorke. Cena vožnji in preskrbi Din 475. V Crkvenico preko Sušaka, kjer bo kosilo. Cena vožnji in preskrbi Din 485. V Trst — cena vožnji brez preskrbe Din 115. V Gorico — cena vožnji brez preskrbe Din 120. Vse ostale informacije v biljetarnicah »Putnika« v Gajevi ulici in hotelu Metropol. Rok prijave do 20 t. m.

Iz Maribora

a— Praktični učiteljski izpit na držav- nem učiteljskem v Mariboru, ki se je vršil od 26. februarja do 10. t. m. pred izpit- nim odborom pod predsedstvom direktor- ja Frana Kadunca, so napravili gg. učiteljski-pripravniki (-ice): Bezjak Jožef, učitel- j v Lipl; Cejan Nada, učiteljica v Zg. Sv. Kungoti; Čeh Bogomila, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.; Čepce Mari- ja, učiteljica v Rušah; Čremožnik Marija, učiteljica v Vurbergu; Dolanc Ana, učitel- jica pri Sv. Andražu v Slov. gor.; Fin- gušt Marija, učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Golč Ana, učiteljica na Sladki gori; Goršek Rudolf, učitelj v Gornji Po- nikvi; Groblin Karolina, učiteljica v Do- brovcah; Hojs Ivana, učiteljica pri Sv. Ju- riju ob Ščavnici; Jamnik Hilda, učiteljica na Kebiju; Jordan Nada, učiteljica v št. Janzu pri Dravogradu; Kavčič Antonija, učiteljica pri Sv. Urbanu; Kavčič Gabri- jela, učiteljica v Središču; Končnik Aloj- zija, učiteljica pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.; Končnik Karel, učitelj pri Sv. Lov- rencu v Slov. gor.; Kopic Marija, učitel- jica v Kostovnici; Krajnc Jožef, učitel- j v Kobliju; Kramer Ema, učiteljica pri Sv. Martinu na Dravskem polju; Kulovec Franc, učitelj v Dolnjih Slavečih; Kuštrin Cecilija, učiteljica pri Sv. Juriju; Kuštrin Stanislav, učitelj v Dolnjih Slavečih; Le- gisa Castilava, učiteljica pri Sv. Marku nize Ptuj; Levstec Marijan, učitelj pri Sv. Tomažu; Lisac Danica, učiteljica na Muti; Moser Julijana, učiteljica v Bučah; Prah Adela, učiteljica pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Pucko Janko, učitelj v Ho- ziti; Ravter Janez, učitelj v Kapci; Rek Elizabeta, učiteljica v Pokovcih; Senega- rik Adolf, učitelj v Šmartnem v Rož- ni dolini; Seneković Alojzij, učitelj v Vra- tih; Sitar Marija, učiteljica pri Sv. Andra- zu v Halozah; Skaza Hilda, učiteljica pri Sv. Tomažu; Stegu Josipina, učiteljica v Mašperku; Stupnik Jožef, učitelj v Kap- ci; Stupica Stanislava, učiteljica v šmi- klavzu pri Slovenjgradcu; Setina Bogomira, učiteljica v Podgorju; Škerbinc Franja, učiteljica v Trnju; Švalj Josipina, učitel- jica v Mašperku; Tičar Zofija, učitelji- ca pri Sv. Juriju; Turk Josip, učitelj v Melincih; Tušak Milena, učiteljica pri Sv. Marjeti na Dravskem polju; Tušek Bogdan, učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. gor.; Ukmar Silva, učiteljica v Lipli; Ur- bančič Rozalija, učiteljica pri Sv. Vidu pri Ptuj; Valenčak Anton, učitelj v Ravnah pri Šoštanj; Verhovnik Pavla, učiteljica v cirkovcah; Višner Ludvik, učitel- j v Cankovi; Zavornik Emilija, učitel- jica pri Sv. Marku nize Ptuj; Žižek Al- bin, učitelj v št. Ilju v Slov. gor. K izpitu se je prijavilo 61 kandidatov (-tk). Izde- lalo je vsega 52 kandidatov (-tk), repro- biranih je bilo 9. Praktični izpit za za- bavišilo je napravila 2. t. m. Franež Genovefa-s. Evalda iz Maribora. Prihodnji izpitni termin bo 7. maja. Kandidati, kate- ri prošnje so že pri ravnatelstvu, naj se prijavijo za izpit samo z dopisnicami.

a— Ljudska univerza. V ponedeljek 15. in v torki 16. t. m. se bo predvajal kultur- ni večerim »Kitajska«. Uvodno predava- nje bo imel profesor Baš.

a— Muzejsko društvo ima redni letni ob- čni zbor v nedeljo 14. t. m. ob pol 10. v štatalni študijske knjižnice. Popolne dru- štveni izlet v Čerkas.

a— Vojaški obvezniki se opozarjajo na razglas mestnega poglavarstva, izvešen na uradni deski. Po tem razglasu bodo vsi prekrški vojaških podpisov (opustitev prijave in odjave bivališča vojaških obvez- nikov pri mestnem vojaškem oddelku, neodzivanje v urad, neprijavljenje spre- memb pri prodaji, odnosno nakupu konj, vozil itd) kaznovani z denarno kaznijo od 10 do 500 Din, odnosno od neplačila denar- ne kazni v odločenem roku z zaporom od 1 do 10 dni.

a— Muzejsko društvo ima redni letni ob- čni zbor v nedeljo 14. t. m. ob pol 10. v štatalni študijske knjižnice. Popolne dru- štveni izlet v Čerkas.

a— Vojaški obvezniki se opozarjajo na razglas mestnega poglavarstva, izvešen na uradni deski. Po tem razglasu bodo vsi prekrški vojaških podpisov (opustitev prijave in odjave bivališča vojaških obvez- nikov pri mestnem vojaškem oddelku, neodzivanje v urad, neprijavljenje spre- memb pri prodaji, odnosno nakupu konj, vozil itd) kaznovani z denarno kaznijo od 10 do 500 Din, odnosno od neplačila denar- ne kazni v odločenem roku z zaporom od 1 do 10 dni.

a— Muzejsko društvo ima redni letni ob- čni zbor v nedeljo 14. t. m. ob pol 10. v štatalni študijske knjižnice. Popolne dru- štveni izlet v Čerkas.

a— Vojaški obvezniki se opozarjajo na razglas mestnega poglavarstva, izvešen na uradni deski. Po tem razglasu bodo vsi prekrški vojaških podpisov (opustitev prijave in odjave bivališča vojaških obvez- nikov pri mestnem vojaškem oddelku, neodzivanje v urad, neprijavljenje spre- memb pri prodaji, odnosno nakupu konj, vozil itd) kaznovani z denarno kaznijo od 10 do 500 Din, odnosno od neplačila denar- ne kazni v odločenem roku z zaporom od 1 do 10 dni.

KINO

TEL. 21-24
Grandiozno filmsko delo

BEETHOVNOVA VELIKA LJUBEZEN
njegovo delo in njegova boleš

Režija: Abel Gance. Glasba: Louis Masson
Danes in v nedeljo zaigra v uvodu pri-
zadnji predstavi g. prof. Reiny Gallatia
I. in III. stavek iz Beethovneve lunine
sonate v cis molu.

TEL. 27-30
SLOGA

Pustolovni film velike ljubezni in velike
mrznje belih ljudi v vrtincu kitajskih
meščanskih bojev

ORIEN
Garry Cooper in Madeleine Carroll

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

TEL. 22-21
UNION

Najlepše filmsko delo v režiji G. Bolwary-ja

DEKLISI INTERNAT

(Princesa Dagmar)

Angela Saloker Raoul Aslan

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Matineja danes ob 14.15, jutri ob 11. uri

Vesela opereta

MAŠKARADA

Paula Wessely Režija: Willy Forst

Gospodarstvo

Končni predlog ljubljanskega proračuna

Nasproti prvotnemu predlogu je proračun povečan za 2.277.000 din

Že v torčevski številki smo poročali, da je finančni odbor mestnega sveta precej spremenil prvotni predlog proračuna. Korrigiral je ocenjeni donos hišnih in nekaterih drugih davščin, ki so bile v proračunu zelo nizko vsajevane, spremenil tudi postavke pri trošarinah, tako da se je na podlagi teh sprememb proračun dohodkov povečal za 2.277.000 din. Za isti znesek pa je finančni odbor povečal tudi proračun izdatkov, ki so zaradi tega narasli na 99.029.000 din.

Kakor smo že v torku opozorili, je naša javnost pričakovala, da bo finančni odbor mestnega sveta skušal doseči kakše prihranke, da se olajša občinsko davčno breme, ki tako ovira gospodarski razvoj mesta. Toda namesto prihrankov smo dobili nove izdatke in povečanje proračuna.

Osebnih izdatkov znašajo 20.995.000 din in so nasproti prvotnemu predlogu povišani za 216.000 din, nasproti tekočemu proračunu pa za 881.000 din. Povečanje nasproti prvotnemu predlogu je nastalo zaradi tega, ker prinaša čl. 22. pravilnika za izvrševanje proračuna določbo, da se mestnim pogodbenim moškim uslužbencem in dnevniciarjem zvišajo prejemki, če niso višji nego 900 din, in sicer na ta način, da se jim prizna, če so poročeni, doklada v višini 150 din, če žena ni v službi ali če ne prejema več nego 150 din. Mestnim pogodbenim uslužbenkam in dnevniciarkam pa se zvišajo prejemki na najmanj 800 din. To zvišanje pa ne velja za pogodbene občinske babice, za pogodbene poljske in gozdarje, za snavčice in državne upokojence, ki so v mestni službi. Nekoliko so zvišani tudi prejemki starokopojencev.

Proračun splošnega upravnega oblastva znaša 3.178.000 din. V tem poglavju so med drugimi reprezentacijski stroški 80.000 din, dispozicijski fond predsednika občine 50.000 din, potni stroški 148.000 din (plus 23.000), pisarniške potrebe 517.000 din (plus 60.000), najemnine uradnih prostorov, kurjara in čiščenje 1.158.000 din (plus 446.000), nabava novega inventarja 216.000 din (plus 96.000), službene obleke 265.000 din (—), razni režijski stroški 250.000 din (plus 96.000), sodno pravne zadeve 130.000 din (plus 70.000) itd. Odpadli pa so inkorporacijski stroški, ki znašajo v tekočem proračunu 172.000 din. Navzlic temu je ves proračun tega poglavja nasproti tekočemu proračunu povišan za 707.000 din.

Poglavje osebna in imovinska varnost znaša 1.701.000 din, kar je za 174.000 din več nego v tekočem proračunu. Tu je najvažnejša postavka prispevek za državno policijo, ki znaša 1 milijon din (plus 51.000). Vazne postavke so tudi za razsvetljavo mesta 220.000 din (minus 8000) in za poklicno gasilstvo 304.000 (plus 52.000 din). Pri tej postavki opazimo na eni strani znižanje izdatkov za vzdrževanje avtomobilov, uprave in orožja za 90.000 din in povišanje izdatkov za popravila in investicije za 56.000 din, nova pa je postavka prispevki gasilnim društvom, ki znaša 83.000 din.

Poglavje za narodno prosveto znaša 1.659.000 din in je za 366.000 din večje nego v tekočem proračunu. Izdatki za vzdrževanje šol so povečani na 621.000 din (plus 69.000), povečana je postavka Lichtenurnov zavod in uršulinske šole na 20.000 din (plus 7700) in za krajevni šolski odbor na 36.000 din (plus 20.000). Nova je postavka za krajevni šolski odbor Hrušica 15.800 din. Za vzdrževanje meščanskih šol je predvidenih 393.000 din (plus 88.000), za upravni odbor državnih meščanskih šol 43.000 din (plus 41.800). Za mestno knjižnico in čitalnico je predvidenih 28.000 din (plus 3000), za mestno umetniško galerijo 40.000 din (—), za mestni muzej 83.000 din (plus 33.000). Postavka za javne skulpture (50.000 din) je črtana, zato pa je vnesena nova postavka za ureditve okolice kraljevega spomenika v višini 150.000 din.

Proračun fin. stroke znaša 11.246.000 din in je povišan za 373.000 din. Tu je vnesena nova postavka za 20 milijonov 6% obligacijsko posojilo, ki je bilo emitirano lanske leto, ter znaša obrestovanje in amortizacija 2.080.000 din. Pri ostalih posojilih pa znaša prihranek 1.707.000 din.

Proračun gradbene stroke je bil nasproti prvotnemu predlogu povišan v finančnem odboru za 867.000 din in znaša sedaj 9.734.000 din, kar je za 1.394.000 din več nego v tekočem proračunu. Za vzdrževanje in popravilo cest, ulic in trgov je predvidenih 2.056.000 din, (od tega odpade na posipalni material 1.400.000 din), za vodne zgradbe 115.000 din, za kanale in jarke 570.000 din, za čiščenje in skropljenje komunikacij 515.000 din, za odvajanje smeti 393.000 din, za odvajanje snega 215.000 din in za meritev mesta 82.000 din. Med izrednimi izdatki je obročno plačilo za tlakovanje ob tramvajski progi Šiška-St. Vid 300.000 din, obročno plačilo za kanale 839.000 din, za otvoritve Ilirske ulice pa je predvidenih 137.000 din (vrhu tega pa je še v proračunu regulacijskega fonda izdatek za odkup sveta za otvoritve Ilirske ulice v višini 397.000 din).

Proračun izdatkov za narodno zdravje znaša 1.385.000 din in je za 103.000 din manjši, nego je bil lani. Tu je največja postavka za dotacijo državnih bolnic, ki znaša 650.000 din (plus 50.000), vrhu tega pa je vnesena postavka 160.000 din za neplačane račune plinarni in elektrarni, ki jih je državna bolnica kompenzirala z dotacijo. Za javna kopališča je predvidenih 130.000 din (minus 39.000).

Proračun za socialno skrbstvo je bil v finančnem odboru nasproti prvotnemu predlogu povišan za 723.000 din in znaša sedaj 6.120.000 din, kar je 1.602.000 din več nego v tekočem proračunu. Za mladinsko skrbstvo je predvidenih 2.468.000 din, za starostno skrbstvo 1.770.000 din, za zavetišče za onemogle 755.000 din, za delavsko skrbstvo 510.000 din, za podporo karitativnim društvom 85.000 din. V poglavju za mladinsko skrbstvo, ki je povečano za 1.141.000 din, so vnesene redne podpore za mladinsko skrbstvo v višini 500.000 din, izredne podpore 60.000 din, obleke in obutev 50.000 din in podpore za šolske potrebščine 30.000 din. Za gradnjo dnevnih zavetišč (Trnovo) je predvidenih 500.000 din za podporo delavcem 500.000 din, za redne podpore za starostno skrbstvo 1.500.000 din, za oskrbo v zavodih pa 500.000 din, za zavetišče za onemogle je predvidenih 806.000 din, za podpore bol-

nikom pa je vnesena nova postavka 220.000 din in za podpore karitativnim društvom 85.000 din.

Proračun za trgovino, obrt in industrijo znaša 400.000 din in je povišan nasproti tekočemu proračunu za 298.000 din, to pa zaradi tega, ker je v to poglavje vnesena podpora za trgovske in strokovne nadaljevalne šole v višini 233.000 din.

Poglavje pod naslovom »občinsko gospodarstvo« znaša 3.925.000 din in je nasproti tekočemu proračunu zmanjšano za 6.866.000 din. Ta ogromna razlika je nastala zaradi tega, ker so v tem poglavju upoštevani izdatki mestnega vodovoda, ki ni več mestno podjetje. S tem je odpadla priznavalnina, ki jo je doslej plačeval mestni vodovod občini. Za vzdrževanje občinskih poslopj je predvidenih 633.000 din (plus 83.000 din).

Proračun za vrtnarstvo, gozdarstvo in kmetijstvo znaša 715.000 din in je za 114.000 din večji nego znaša v tekočem letu. Tu so nove postavke za kmetijske razstave, za pospeševanje kmetijstva, živinoreje, travništva in čebelarstva v višini 71.000 din. Proračun za vzdrževanje rastlinjakov pa je povečan na 140.000 din (plus 43.000).

Finančni odbor je med drugim povečal nasproti prvotnemu predlogu tudi proračun za dotacije, stipendije in subvencije, in sicer za 181.000 din. Ta proračun znaša sedaj 3.710.000 din in je za 1.338.000 din manjši nego tekoči proračun. Tu so izpadli številni izdatki, ki so sedaj izkazani v drugih poglavjih. Nove so postavke med podporami za Jęgličev dom 100.000 din in za Prosvetni dom 100.000 din.

Proračun raznih izdatkov znaša 1.144.000 din in je manjši za 1.751.000 din, proračun za obveznosti iz prejšnjih let pa znaša 1.441.000 din in je manjši za 2.686.000 din. Stvarne potrebščine mestnih podjetj znašajo 81.073.000 din in so za 667.000 din večje, dočim znaša proračunska rezerva 600.000 din, kakor v tekočem proračunu.

Nepreglednost proračuna

Končni predlog proračuna, o katerem bo danes sklepal mestni svet, je v nasprotju s prejšnjim proračunom docela nepregleden. Številni izdatki so prenešeni iz enega poglavja v drugo. Zato pri najvažnejših poglavjih, kakor n. pr. za gradbeno stroko, za narodno zdravje, za socialno skrbstvo, za trgovino, obrt, industrijo in turizem, za stipendije in subvencije ter za razne izdatke niso navedene nikjer nikake primerjalne številke, tako da je težko dobiti pregled o tem, katere postavke so prav za prav zvišane. Značilno pa je obenem tudi to, da so povišani predvsem oni izdatki, kjer gre za razne podpore.

Zmanjšani dobiček Privilegirane agrarne banke

Privilegirana agrarna banka objavlja v beograjskih »Službenih Novinah« svojo bilanco za preteklo leto. Čisti dobiček je bil lani za polovico manjši nego prejšnjega leta. Izkazani so v višini 18,1 milijona din nasproti 34,4, 36,6, 38,8, 39,4 in 44,4 milijona din v zadnjih 5 letih od 1935 do 1931. Ker je banka lani plačala 6% dividende (na delnice, ki jih ima država pa nič), je glede na polovico manjši čisti dobiček pričakovati, da bo dividenda znižana od 6 na 3%. Višje dividende banka zaenkrat tudi ne sme plačati, ker se po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov ves presešek dividende preko 3% porabi za poseben sklad za ureditve kmečkih dolgov (od države garantirana dividenda se obenem zniža od 6 na 3%). Po isti uredbi pa je sedaj dividenda Priv. agrarne banke oproščena takih davščin, kar velja tudi za dividendo, ki se izplača za leto 1936.

Kosmatni dobiček družbe se je zmanjšal na 29,6 milijona din nasproti 44,6, 48,9, 52,7, 54,8 in 59,0 milijona din v prejšnjih petih letih. Obrestni dohodek od hipotekarnih posojil in posojil vodnim zadrugam je lani znašal 20,9 milijona din (prejšnje leto 18,3), obresti od ostalih posojil pa so znašale le 8,1 milijona din (pr. leto 25,8). Kakor se zdi, je padec obrestnih dohodkov od ostalih posojil (brez hipotekarnih posojil in posojil vodnim zadrugam) za eno tretjino nastal na ta čin, da so bili izvršeni odpisi dubioz na breme obresti, kajti v računu izgube in dobička ni odpisov na terjatve. Upravni stroški so se lani povečali, in sicer na 10,1 milijona din medtem ko so v prejšnjem letu znašali le 9,6 milijona din.

Bilanca izkazuje gotovinskih sredstev in naložb pri Državnih hipotekarni banki za 32,9 milijona din (lani 32,3), hipotekarnih posojil 467,4 milijona din (467,4), dolgoročnih posojil vodim zadrugam 13,4 milijona din (13,5), zadrugnih posojil na obveznice in menice 208,7 milijona din (174,2), zadrugnih posojil po tekočih računih 75,7 milijona din (78,5) in ostalih posojil 2,6 milijona din (1,8). Vsa posojila znašajo torej 767,9 milijona din (736,4).

Hranilne vloge na knjižnice in po tekočih računih so znašale ob koncu leta 17,6 milijona din (14,8), fondi kmetijskega ministristva in samoupravnih ustanov pa 17,0 milijona din (17,8). Pri glavnici 700 milijonov din so se rezerve povečale na 43,2 milijona din (41,8), pokojninski fond uslužbencev pa na 8,6 milijona din (7,2).

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 8. t. m. zaznamuje sicer povečanje zlate podlage za 6 na 1648 milijonov, toda istočasno zmanjšanje deviz, ki se ne vstjejejo v podlago, za 36 na 656 milijonov. To je letos prvi večji odtok deviz, medtem ko smo doslej beležili teden za tednom znaten pritok. Zaloga kovanega denarja v niklju in srebru se je v prvi četrtini tekočega meseca zmanjšala za 5 na 378 milijonov, tako da smo imeli v obtoku za 822 milijonov Din kovancev (za 79 milijonov manj nego lani). Posojila na menice so se povečala za 3 na 1451 milijonov (lani so znašala 1408), lombardna posojila pa so se zmanjšala za 2 na 245 milijonov (lani 255).

Obtok bankovcev se je povečal za 12 na 5359 milijonov, in je bil 8. t. m. obtok za 453 milijonov večji nego pred enim letom, za 1047 milijonov večji nego pred dvema letoma in za 1123 milijonov večji nego pred tremi leti ob istem času. Obveznosti na pokaz so se povečale za 34 na

Nekdanji predsednik Narodnega sveta v Ptuj u dr. Pirkmajerju

Ptuj, 11. marca.

Z ozirom na naped na g. dr. Pirkmajerja v današnjem »Slovenec« pod naslovom »Rabil je tolmača« smatram za svojo dolžnost, da kot bivši predsednik Narodnega sveta v Ptuj ugotovim:

Dne 28. oktobra 1918 je bilo v Ljubljani znamenito manifestacijsko zborovanje. Takrat sem služil pri vojaškem sodišču v Trstu. Zvedel sem, da bo prišlo na tem manifestacijskem zborovanju do važnih odločitev. Posrečilo se mi je, da sem dobil dovoljenje za službeno potovanje v Ljubljano. Pripeljal sem se okoli polnoči, torej že po končanem zborovanju v Ljubljano. Po mestu je bilo nenavadno živahno. Gruče so se pomikale po ulicah ter vriskale »Živela Jugoslavija!« Navsezgodaj sem se zglasil v pisarni Ljubljanskega Sokola. Profesor dr. Pestotnik, če se ne motim, mi je opisal potek zborovanja in delo Narodnega sveta v Ljubljani. Napotil me je na g. prof. Vesenjaka, ki je bil takrat v Ljubljani, češ da bom mogel dobiti pri njem informacije o položaju na štajerskem, posebno v ptujskem okraju.

V razgovoru glede ptujskega okraja mi je g. prof. Vesenjak takoj povedal, da sodeluje v Narodnem svetu v Mariboru kot zaupnik gibanja za našo jugoslovensko stvar v Ptuj u. g. dr. Pirkmajer, na katerega se smem v vsakem pogledu zanesti. Dr. Pirkmajerja do tedaj nisem osebno poznal, ker je prišel šele med vojno v Ptuj, jaz pa sem bil ves čas vojne iz Ptuja odsoten. G. prof. Vesenjak me je še posebej zagotovil, da je g. dr. Pirkmajer zlasti tudi glede prehrane in revizije že ves čas v stikih s slovenskimi poslanci in mu je zato Narodni svet v Mariboru poveril ta referat. Prosil me je tudi, naj mu naročim, da izvede neko zadevo, o kateri sta se že dogovorila.

Po vtiših v Ljubljani se seveda nisem več vračal v Trst, temveč sem se odpeljal v Ptuj. Na postajah do Celja so bili že izmenjavani nemški napisi, od Celja naprej pa še ni bilo opaziti posledic, ki jih je imelo ljubljansko zborovanje prejšnjega dne. Ko sem dospel v Ptuj, je tam vladal popoln red in mir. Na kolodvoru so osupnili, ko sem ob pozdravu vrgel oficirsko čepico z avstrijskim znakom na tla in zaklical »Živela Jugoslavija«. Še istega jutra sem stopil v stik z g. dr. Pirkmajerjem, dr. Jurtele in poslancem Brenčičem ter smo sporazumno sestavili Narodni svet za ptujski okraj.

Dr. Pirkmajerju sem sporočil naročilo g. prof. Vesenjaka — govoril sem seveda brez

tolmača —. V sporazumu s njim je prevzel ptujski Narodni svet, ki si je izbral v predsedstvo poleg mene še g. dr. Jurtele in Miho Brenčiča, vso oblast v ptujskem okraju, vodstvo poslov na okrajnem glavarstvu pa je poveril dr. Pirkmajerju. V najlepšem soglasju smo v onih burnih in idealnih časih vršili vse težke naloge, ki so nas doletele ob zedinjenju v ptujskem okraju. Opetovano smo se shajali z dr. Pirkmajerjem in g. Brenčičem ter se je razvilo zlasti med nami tremi iskreno prijateljstvo.

Ako bi bil takrat g. Brenčič omenil, da dr. Pirkmajer nacionalno ni zanesljiv, da je rabil poprej za slovensčino tolmača, ali da je prej preganjal in mučil naše slovenske kmete — in to bi bil g. Brenčič dolžan storiti, ako bi to bilo res — potem bi gotovo dr. Pirkmajer ne bi mogel postati vodja okrajnega glavarstva v Ptuj u, temveč bi ga bili pognali v Avstrijo, kakor smo to storili z mnogimi drugimi nemškutarskimi uradniki. Kot predsednik Narodnega sveta bi se bil jaz gotovo prvi uprl; saj nisem imel takrat še nobenih osebnih zvez z dr. Pirkmajerjem ter me ne bi ovirali nikaki oziri. Ker pa g. Brenčič takega priговora ni stavil — saj ga tudi ni mogel — zadene njega krivda, da je dosegel dr. Pirkmajer odlične in častne položaje v naši državi. Seveda pa g. Brenčiča ta krivda ne more težiti, ker je dr. Pirkmajer vedno in na vsakem mestu zlasti tudi v nacionalnem pogledu postavil celega moža, tako da smo mogli biti ponosni na njega.

Kakor rečeno, jaz osebno g. dr. Pirkmajerja do prvrat nisem poznal, pač pa ga je dobro poznal g. Brenčič, ki je ponovno občeval z njim, med vojno in zlasti tudi po vojni. Zato sem upravičeno bil trdno prepričan, da mu ne more biti znan nikak njegov »greh«. Sicer pa so mnogi ptujski Slovenci dr. Pirkmajerja poznali že iz leta 1908, ko je bila v Ptuj u nova zgodovinska glavna skupščina Društva sv. Cirila in Metoda. Kot zastopnik akademskega društva »Triglava« se je skupščine udeležil mladi akademik Pirkmajer ter bil pri tem tudi on od nemškutarjev napaden ter obenem z bratom g. Brenčiča ranjen.

Po vsem tem upravičeno dvomim, da bi bilo mogoče, da se je g. Brenčič o svojem takratnem prijatelju sedaj izrazil tako, kakor navaja »Slovenec«. Ne morem verjeti, da bi tako globoko padli v blato.

DR. IVAN FERMEVC,
bivši predsednik Narodnega sveta v Ptuj u.

1944 milijonov (žirovni račun so narasli za 47 na 874 milijonov).

Skupna vrednost zlate podlage znaša sedaj skupaj z oficelno premijo 2118 ml milijonov Din, kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz pa znaša v zlatu 28,42% (prejšnji teden 28,49%).

Francosko posojilo za narodno obrambo

Iz Pariza poročajo, da se je večerj pričelo vpisovanje francoskega posojila za narodno obrambo. Na vpis je predložena prva tranša v višini 5 milijard frankov. Obrestna mera obveznic, ki bodo proste vseh davkov, razen dohodnine, znaša 4,5%, emisijski tečaj pa 98,5 frankov za 100 frankov nominala. Obveznice se glase na francoske franke, angleške funte ali ameriške dolarje, in sicer v razmerju 1000 frankov enako 9 funtov in 7 šilingov ali 45,66 dolarja, kar ustreza trenutni relaciji med frankom na eni strani ter dolarjem in funtom na drugi strani. S to novo relacijo sicer še ni končno izvedena stabilizacija franke, vendar je verjetno, da bo tudi v bodoče ostalo pri tem razmerju in da bo francoski valutni intervencijski fond držal gorjo pariteto nasproti funtu in dolarju. Obresti in kapital bodo izplačali po želji imetnika obveznic v frankih, funtih ali dolarjih. Za inozemske vpisnike posojila bo v inozemstvu izplačilno mesto pri Banki za mednarodna izplačila v Baslu. V zvezi z otvoritvijo vpisovanja tega posojila je francoski finančni minister Auriol izjavil, da so bile že pred oficelno otvoritvijo emisije izvršene znatne predznanbe in da je zadnje dni opažati, da se v znatnem obsegu vrača kapital v Francijo.

Gospodarske vesti

— Pred zvišanjem cen premoğu, »Jugoslovanski kurir« prinaša informacije, po katerih je pričakovati, da se bodo pri nas povišale cene premoğu. Ze proti koncu lanskega leta so evropske premoğovniki znatno povečali produkcijo, pa je navzile tem nastalo pomanjkanje v premoğu. Produkcija v Angliji in Nemčiji je skoro dosegla rekord iz l. 1929. Pomanjkanje premoğu se opaža zlasti tudi v Češkoslovaški in Avstriji, koka pa primanjkuje v Nizozemski, Danski in Švedski. Evropske rezerve črnega premoğu so zadnja leta znašale 15 do 20 milijonov ton, sedaj pa so padle na 5 milijonov ton. Cene industrijskemu premoğu so se v Avstriji, Nemčiji in Angliji povečale za 5 do 10%. Po informacijah »Jugoslovanski kurir« poroča da ni izključeno, da bo tudi pri nas prišlo do povišanja cen v industrijskem in ostalem premoğu, ker so se povečali produkcijski stroški zaradi dražjega obratnega materiala. V nekaterih rudnikih, pa tudi zaradi povišanja mezd za 5%, v poučenihi krogi zatrjujejo, da so produkcijski stroški narasli za skoro 15% in da je v takem razmerju tudi pričakovati povečanje cen.

— Sarajevu bo najelo posojilo 25 milijonov Din od Državne hipotekarne banke. Iz Sarajeva poročajo, da je mestna občina sklenila najeti pri Državni hipotekarni banki dolgoročno posojilo 25 milijonov Din. Od tega posojila bo porabila 2 milijona Din za gradnjo novega Sokolskega doma, 2 milijona Din za novo osnovno šolo, 4 milijona Din za kritje letskih dolgov, ostanek pa za asfaltiranje in popravilo cest in za razna cestna dela.

— Dobave. Gradbeni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. t. m. ponudbe za dobavo smrekovih desk in izoliranih epok za tračnice, prometni oddelek pa do 20. t. m. za dobavo pernatih podglavnikov, prevlek k blazinam iz belega gradla in volnenih odelj. Direktorja državnega rudnika v Kalknu sprejema do 18. t. m. ponudbe za dobavo surovega mesa za potrebe vojaštva, in sicer 16. t. m. v Celju in škofji Loki, 18. t. m. v Ljubljani in Slov.

Bistrici, 20. t. m. v Mariboru in Bohinjski Beli, 22. t. m. v Ptuj u, Novem mestu in Mostrani. Dne 19. t. m. bo pri štatu III. armijske oblasti v Skoplju licitacija za nabavo 6 novih pisalnih strojev. Dne 22. t. m. bo pri direktiji pomorskega prometa v Splitu licitacija za dobavo motorja za motorni čoln.

Borze

12. marca

Na ljubljanski borzi se je med oficelnimi tečaji po zadnji oslabilosti okrepila deviza za Pariz. V prvotnem kširingu so avstrijski šilingi po večerjajni okrepitvi popustili in so se trgovali po 8,00, za angleške funte pa je bilo povpraševanje po 238. V zagrebškem prvotnem kširingu so bili avstrijski šilingi zaključeni po 7,9150 (v Beogradu po 7,9516), grški boni po 31,75 in angleški funti po 238. Nemški kširinski tečaj so se danes na vseh borzah naglo dvignili, in sicer v enem dnevu kar za 5-6%, tako da stanejo sedaj v Ljubljani 12,90 (včeraj 12,20), v Beogradu 12,5917 (včeraj 12,06) in v Zagrebu 12,77 (včeraj 12,05).

Na zagrebškem elektnem tržišču je Vojna škoda notirala pri čvrsti tendenci 407 — 409 (v Beogradu je bil promet po 409 — 410). Do zaključka je prišlo le v 7% Blaisrovem posojilu po 83,25 (83).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2389,16 — 2403,75, Berlin 1756,02 — 1769,90, Bruselj 736,44 — 741,50, Curih 996,45 — 1008,52, London 213,16 — 215,22, Newyork 4338,50 — 4374,82, Pariz 200,57 — 201,80, Praga 152,33 — 153,44, Trst 229,15 — 232,23. Curih. Beograd 10, Pariz 20,10, London 21,4225, Newyork 438,625, Bruselj 73,90, Milan 23,07, Amsterdam 239,60, Berlin 176,30, Dunaj 81, Stockholm 110,45, Oslo 107,65, København 95,6250, Praga 15,29, Varšava 83,10, Budimpešta 86, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 407 — 409, 6% begluške 74 den., 6% dalm., agrarne 73 den., 7% invest. 88 den., 7% stabiliz. 87,50 bl., 7% Drž. hip. 97 den., 7% Blair 82,50 — 83,50, 8% Blair 92,50 — 93,50; delnice: PAB 210 den., Trboveljska 265 — 280, Sečerača Osijek 185 — 200, Dubrovačka 320 den., Oceania 250 den., Jadranska 400 — 455, Gutmann 4 — 45, leis 16 den.

Beograd. Vojna škoda 409 — 410 (409 — 410), za maj 408,50 — 410 (410), 4% sevrne agrarne 51 den., 6% dalm. agrarne 73,25 — 73,50 (73,25), 6% begluške 75 — 75,50, 7% Drž. hip. banka (98), 7% Blair 83 — 83,50 (88), 8% Blair 93 — 94, 7% stabiliz. 86,50 den., Narodna banka 7270 — 7350, PAB (211).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 12. marca. Začetni tečaj: Pšenica: Za maj 137, za julij 119,75, za sept. 117,625; koroza: za maj 108, za sept. 99,50.

+ Novosadska blagovna borza (t. m.). Tendence nesprej. Pšenica: (78 kg): baška sremeka 151 — 153, slavonska 152 — 154, banatska 150 — 154, baška potiska 150 — 161. Oves: baški sremaki. elav 112,50 — 115, Ri: baška 140 — 142,50 Koroza: baška sremeka 80 — 82, banatska 79 — 81 srem. ska sušena par. India 90 — 91. Moka: baška in banatska »Og« in »Og« 235 — 245 »2« 215 — 225; »5« 195 — 225; »6« 175 — 185; »7« 147,50 157,50; »8« 105 — 110. Otrabi: baški, banatski 85 — 88. Fišol: baški beli brez vrste 250 — 255.

+ Budimpeštanska termalna borza (12. t. m.). Tendence prijazna. Koroza: za maj 12,23 — 12,25, za julij 12,73 — 12,75.

BOMBAS

+ Liverpool, 11. marca. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za mare 7,75 (prejšnji dan 7,71), za julij 7,75 (7,71), za dec. 7,37 (7,37).

+ Newyork, 11. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za mare 14,28 (14,26), za julij 13,69 (13,68).

NOVA

PALMA
GUMIJASTA PETA

POVIŠA ELASTIČNOST
HOJE, PREPREČI
PONOŠENJE PETE,
ZELO TRPEŽNA IN
POČENL

ZELO JE TRPEŽNA

ZELO JE TRPEŽNA

PALMA
GUMIJASTA PETA

Zadnja rezerva posega v boj

Udarniki kmetijske brigade madridske vlade odhajajo na bojišče

Nove angleške križarke

Nova angleška križarka »New Castle«, ki so jo te dni postavili v službo, ima dvakrat toliko obrambnih topov zoper letala kakor katerakoli druga ladja, ki so jo zgradili doslej. Tudi v drugih pogledih predstavljajo te 9000tonske križarke tako zvanega Southamptonskega razreda precejšnje novost.

Krovi so jim tudi odklopni in prav tako so strojni oddelki zavarovani z debelimi oklopi proti kakršnim koli izstrelkom. »New Castle« ima dve letalski lop, v vsaki izmed njih po eno letalo, a tretje letalo je pripravljeno na katapultu. Vsi topovi so naravnani tako, da morejo meriti tudi naprično.

Sleparski urad skrbi za nove državljanke

Organi budimpeštanskega urada za nadziranje tujcev so odkrili zanimivo zlorabo paragrafov. Kakor drugod spravljajo tudi v Budimpešti brezposelne tujce čez mejo. Tako imajo tam tudi vedno dovolj žensk, tujih državljanek, ki se ne morejo izkazati s praviim poklicem.

Takšne ženske, ki jim je pretil izgon, je iskal neki ženični posredovalec na robu propada. Imel je svoj »urad« v neki kavarni, in jim je priskrboval može, s katerimi so se lahko poročile. Na ta način so postajale madžarske državljanke in ni bilo več govora o tem, da bi jih izgnali.

Posredovalec je imel za seboj vedno rezervno 40 do 50 mož, ki so se za plačilo 50 do 100 pengov poročili s tujkami. Čez nekaj časa so se pari potem ločili in možki so bili pripravljeni za nove poroke. S stvarjo se bavi sedaj notranje ministrstvo.

Manevri

pri 25 stopinjah mraza

Pred nekoliko dnevi so se začeli v Sovjetski Rusiji veliki manevri, ki jih nadaljujejo navzlic 25 stopinjam mraza. Da bi znanstveniki varovali, so čete dobile bele plašče. Tudi tanke in avtomobile so belo pobarvali. Ruski listi poročajo, da so oddelki tankov navzlic velikemu mrazu in izredno težkim terenskim okoliščinam napredovali po 45 km brez posebnih nezdod.

Na poti v graščino Candé

Avtomobil z go. Simpsonovo in njenimi spremljevalci med vožnjo v Tours

Nevsakdanja dražba v Ženevi
Kožuhi zverin v dvorani za razorožitveno konferenco

V Ženevi, mestu Društva narodov, se je vršila pred kratkim ena največjih javnih dražb na svetu, največji javna dražba kožuhovine. Na prodaj je bilo krzno v vrednosti kakšnih 4 milijonov dinarjev.

Okrog 400 trgovcev s kožuhovino je prišlo na to dražbo. Če je bilo že to samo na sebi zanimivo, tem bolj zanimivo je bilo dejstvo, da se je dražba vršila v dvorani razorožitvenih konferenc. Društvo narodov jo je dalo za to priliko v najem. To ni nič čudnega. Dvorana je drugače prazna, na razorožitvene konference danes nihče več ne misli. Anglija, ki najrajši kriči o miru, je v svoj zadnji državni proračun postavila postavko poldrugega milijona funtov šterlingov za svojo oborožitev. Kako naj bi dvorana razorožitvenih konferenc ne bila potem prazna?

Obroč okrog Madrida se stiska

Francov pas okoli Madrida se vedno bolj zožuje. Puščice kažejo smeri, iz katerih pritiskajo nacionalisti proti prestolnici

Rastlinojed in mesojed

Kako je živel pračlovek — Ugotovitve raziskovalca Chaneya

O neandertalcu, predhodniku Evropecev, danes približno vemo, kako je živel, precej neznano nam pa je, kako je živel pripadnik doslej najstarejšega človeškega plemena, pekinški človek, ki je živel v najbolj zgodnji ledeni dobi.

Pred kratkim je ameriški raziskovalec dr. Ralph Chaney našel zopet na nekoliko lobanj tega najstarejšega Azijca. V jamah, kjer je našel te lobanje, je odkril poleg ostankov ognjišč in kamenitega orodja debele plasti pepela, a v pepelu so bili spet bolj ali manj zgoreli ostanke kosti in rastlin.

Les, s katerim je azijski pračlovek po vsem videzu kurlil v svojih bivaljskih, pripada drevesnim vrstam, ki so zelo sorodne še danes na Kitajskem rastočih dreves. Iz tega je mogoče sklepati, da je bilo podnebje tedaj suho in mrzlo kakor danes v severni Kitajski. Kost izvirajo od konjev, bizonov, nosorogov in drugih živali, ki nimajo na Kitajskem nobenih živečih sorodnikov. S tem bi bilo dokazano, da se je pekinški človek hranil z mesom, a po drugi strani dokazujejo veliki kupi semen, da je užival tudi rastlinsko hrano. V teh malih, graham podobnih semenih imamo prva dokazila za človekovo rastlinsko hrano.

Z bojišča na odmor

Vojaki Francove armade, ki se borijo za Madrid na fronti pri Jarami, odhajajo iz prvih vrst v zaledje na odmor

„Dajte mi ček nazaj...“

Drzno sleparstvo na čekovnem uradu v Curihu

Prevežano sleparstvo se je zgodilo te dni na curiškim poštnem čekovnem uradu.

Kmalu potem, ko je sel neke velike tvrde oddal zavitek s čeki za notranji obračun, se je pojavil pri okencu mlad mož, ki je za navedbo čekovne številke na zavitku zahteval, naj mu ga dajo nazaj, ker je tvrdila ugotovila neko nepravilnost. Uradnik mu je zavitek izročil in nekoliko ur pozneje je nekdo predložil enega izmed čekov, ki se je glasil na 30.000 švicarskih frankov. Izplačali so ga. Ček pa je bil povtorjen.

Cepprav so uradniki o sleparjevi zunanosti dali lahko le skope navedbe, so ga kmalu prijeli, kajti izdal se je sam. Razmetaval je prigriznjeni denar s polnimi rokami, kupil si je avto in se je utaboril v nekem odličnem hotelu, ne da bi bil prinesel kakšno prtljago s seboj. Hotelsko ravnanje je obvestilo policijo, naj si tega čudnega gosta pobliže ogleda in kmalu so ugotovili, da gre za brezposelnega sla. Po kratkem zaslišanju je sleparstvo priznal. Večji del plena so mu mogli pobrati.

Pomlad se budi

Prvi pariški modeli za spomlad

Devet okostnjakov v zidu

Pri podiranju neke stare hiše v Budimpešti so odkrili v zidu ostanke devetih človeških trupel. Dočim so sprva menili, da gre za žrtve kakšnega grozovitega množičnega umora, se je stvar pozneje pojasnila na precej nedolžen način.

Antropološki zavod je dognal, da so kosti stare tri sto do štiri sto let, da izvirajo torej iz časa, ko je bilo po drugih ugotovitvah na tem kraju pokopališče. Po vsem videzu so takrat uporabljali za gradnjo zemljo s tega kraja z vsem, kar je bilo v njej. To domnevo bi potrjevalo tudi to, da izvirajo nekatere kosti od živali in ne od ljudi.

Bankovci v peči

V neki vasi blizu Novare je umrl inženir Cerbetta, ki je zapustil vse, kar je imel, v dobrodelne namene. Ko so po smrti preiskali stanovanje, so našli v peči za dva milijona lir bankovcev. Cerbetta se v oporoči opravičuje, da je živel do svoje smrti skopuško življenje.

Grbasti župan

Prebivalci mesta Kelka pri Smirni so se razdelili v dva tabora, ki se ogorčeno bojujejo drug proti drugemu. Vzrok za ta spor je bila izvolitev župana.

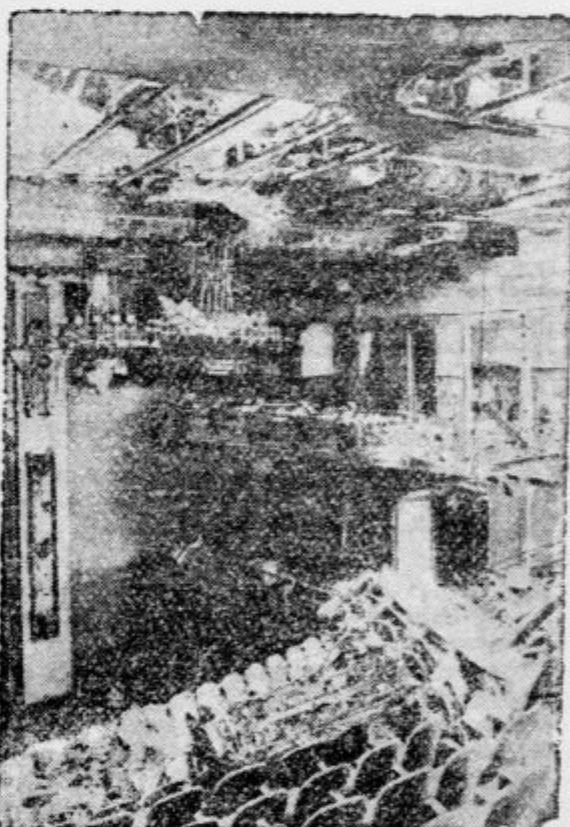
Dva kandidata sta se potegovala za to mesto: neki poljedelec in neki mali trgovec, ki je grbast. Zmagal je trgovec. Poljedelci pristajajo na to, da bi bil nad tem razjarjen in so grozili, da se bodo nasprotni stranki osvetili. Prilika za to se je ponudila pred nekoliko dnevi.

Pri neki poroki bi moral biti nekdo zastavonoša. Grbasti župan je dosegel, da je prevzel to čast eden njegovih pristašev. Nastal je vihar, neki mladi možiki se je hotel polastiti zastave in prišlo je do grozovitega pretepa. Zastava je šla na kose, noži in samokresli so stopili v akcijo. Ké so prišli orožniki, je ležalo na bojišču šest mrtvecev in dvakrat toliko ranjencev.

Znamke s podobo odstopivšega kralja

Na Angleškem so spravili v promet prav kar nove znamke s sliko Jurija VI. V kratkem pridejo v rabo tudi kronanske znamke. Ko bodo natisnjene vse serije angleških znamk s podobo novega kralja, bodo dosedanje znamke s sliko Edvarda VIII. uničili. Kronanske znamke bodo imele normalno velikost, toda na njih bosta upodobljeni glavi kralja Jurija in kraljice Elizabete.

Razdejana opera

Pogled v notranjost madridske opere, ki se jo opustošile granate

A NEKDOTA

Beethoven se ni mogel ponašati s tem, da bi bil lep mož. Tudi je bil že v mladih letih naglušen. Dal pa je mnogo na sodbo lepega spola in se je trudil, da bi napravil nanaj dober vtis. Nekeč je opazil na koncertu mlado damo, ki si je z robčkom brisala solze. Seveda si je mislil, da so jo njegove skladbe tako ganile. Sklonil se je tedaj k njej in jo vprašal nežno, zakaj joče. Lepotica je dvignila obraz, toda v obeh si je bilo brati več jeze nego žalosti, ko je dejala: »Ah, jočem se zavoljo dveh goldnaujev, ki sem jih žrtvovala za to zoperno muziko!«

VSAK DAN ENA

»Tak usmili se ga vendar že in reci mu »da!« Mi že komaj čakamo, da se vrne mo v našo sobo!«

(Politiken)

Kako bodo nadzirali Španijo

Kontrolni sistem in evropske velesile

Nadziralni sistem, ki ga je sprejela konferenca za nevmešavanje v španske zadeve, predvideva nadzorstvo na kopnem in na morju. Pri tem naj bi špansko-portugalsko mejo nadzirali Angleži špansko-francosko ozemlje mednarodna oblast. Tudi kratka kopna meja med Španijo in Gibraltarjem naj pride pod kontrolo.

Posamezne morske predele so si razne države razdelile takole:

Severno obalo Španije od francoske meje do rta Busta bo nadzirala Velika Britanija, severozapadno obalo Španije od rta Busta do portugalske meje Francija, južno obalo Španije od portugalske meje do rta de Gata Velika Britanija, jugovzhodno obalo Španske od rta de Gata do rta Oropesa Nemčija, vzhodno obalo Španske od rta Oropesa do francoske obale Italija. Špansko maroško obalo Francoska, otoka Ibizo in Mallorco Francija, otok Minorco Italija. Glede Kanarskih otokov vso se domenili, da bodo točno ureditev naši najpozneje do 31. marca.

Ljubezen kralja šampanjca

V Rim je prispel sin ameriškega milijonarja Jimmy Jonson s svojo mlado ženo. Žena je hči rimskega obrtnika Lucianija. Kot dekle je obiskovala z odličnim uspehom srednjo šolo, potem si je poiskala službo, da je mogla vzdrževati sebe in svojo mater.

Lansko leto si je prištedila toliko denarja, da se je mogla udeležiti potovanja po Sredozemskem morju. Na ladji je bil tudi ameriški veleindustrialec Jonson, ki se je vanjo zaljubil in jo prosil za roko. Pred nekoliko tedni sta se v New Yorku poročila. Jonson je, kakor rečeno, sin enega najbogatejših newyorških mož. Bavi se z zbiranjem vsakovrstnih vin. V svojem gradu, v vrtne predelu New Yorka, ima vinski muzej, ki obsega najboljše vrste starih vin, šampanjcev in likerjev. Ljudje ga imenujejo »šampanjskega kralja«.

Železna ruda iz Rusije

Oboroževalni program angleške vlade tako izpoveda zalogo jekla in železa da je londonska vlada zlati naročila v Rusijo pol milijona ton železne rude. Naročilo predstavlja vrednost dveh milijonov angleških funtov.

Aparat za ubijanje žuželk
Sesalo privablja in ugonablja mrčes

Po južnoafriških sadnih farmah preizkušajo ta čas novo pripravo, ki je sposobna uničevati velikanske množine žuželk. Priprava sestoji v bistvu iz tri in pol

metra visokega stebra, ki ga je mogoče z lahkoto prenesti in postavljati povsod. Na vrhu stebra je žaromet, ki izžareva močne, zelenkasto rumene žarke. Žuželke, ki jih privabi luč v velikanskem številu, je smatrati za izgubljene. V notranjosti stebra se tvori namreč zračni tok, ki učinkuje po načinu sesalcev za prah, grabi žuželke in jih zbira v posebnem zbiralniku, na kar jih sežgejo. Ker cenijo škodo, ki jo delajo žuželke samo v južnoafriških sadnih nasadih, letno na 250.000 funtov šterlingov, se strošek z novimi pripravami v kratkem poravnata.

Danes se začne mednarodna kontrola španskih mej

Leve proti desni: Almeida, kapitan Lys in Frederic Cullan, sodelavci Mac Donalda pri nadzoru špansko-portugalske meje

A. Christl:

Spomini ekselence Muholovceva

Roman

»Stikalo je na levi, tik pri vratih.«
»Prav! Tiho bom odprl vrata, in kakor hitro zaključim: »Zdaj!«, napravite juč. Pa nikar ne kričite in ne padite v omedlevice! Skrbel bom, da vam ne stori nihče nič zalega!«

»Junak!« je dihnila Virginija.
Bill je položil roko na ključ, in vse je šlo po sporedu. Svetlobni stožec žepne svetilke je švigal po Holbeinovi sliki, pred sliko je pa stala na stolu temna moška postava. Ta mah se je zdrnila in ozrla. »Zdaj!« je kričnil Bill in planil nadnje.

Virginija je po bliskovito zavrtela gumb, a stikalo je samo vresnilo, dvorana je pa ostala temna; kakor je bila prej. Slišala je Billa, kako je zaklel. A že je nastal ropot in zamolkito teptanje. Žepna svetilka je padla na tla in ugasnila. Obupna roko-borba se je razvijala v temi. Virginija je stala kakor hroma. Nato je jela glasno klicati na pomoč.

Zgoraj je vse oživel. Zdaj je padla ena izmed železnih postav na tla. Še preden je tresk in žven-

ket zamrl, je Virginija videla temno senco, kakor je planila k oknu, med tem ko se je Bill glasno preklinjaje otresel kosov oklepa, ki so ga bili zasuli. Ne da bi se pomišljala, je Virginija skočila za bežečo postavo. Toda okno je bilo odprto. Vsi-ljenec je planil venkaj, zdrvil po terasi in izginil za vogalom gradu. Virginija je udrila za njim. Mla-da je še bila in urna in je le nekaj trenutkov po-zneje od begunca zletela okoli vogala. Toda planila je naravnost v razprostrte roke moža, ki je prav-kar stopil skozi stranska vrata. Bil je Hiram Fish.

»Pravkar je bežal tod mimo,« je vsa zasopla rekla Virginija. »Ali ga ne bi mogli dohiteti?« A ko je tako dejala, je že vedela, da je prepozno; vrnila se je s Hiramom Fishem v posvetovalnico, kamor so bili pravkar prišli lord Caterham, Culica in nekaj prestrašene služinčadi.

»Kaj vraga pa imate tu?« je vprašala Culica. »Vlomilce? In kaj delaš ti, Virginija? Se mar iz-prehajaš z gospodom Fishem?«

Virginija je v naglici povedala, kaj se je zgodilo. Kako krasno in razburljivo, je vzklila Culica. »Weekenda z umorom in vlomom ne doživiš vsak teden. Kaj pa je lestenec? Povsod drugod po hiši je razsvetljava v redu.

Uganka je bila ves kmečlu razrešena. Neznani gost je bil žarnice kratkoma odvil in zložil ob zidu na tla. Tredwell, ki je bil tudi v pomankljivi obleki še dostojanstven, je s pomočjo lestvice brž obnovil razsvetljavo.

»Če se ne motim, je bila ta soba prizorišče dokaj nasilnega početja,« je potro rekel lord Caterham. Temu ni bilo moči oporekati. Vsa tla so bila po-sejana z razbitimi stoli, porcelanastimi črepinjami in deli oklepov.

Kotiko jih je pa bilo?« je vprašala Culica. »Mislim, da samo eden,« je obotavljaje se rekla Virginija. V tem, ko je skočila za neznancom skozi okno, je bila slišala nekakšen šum. Nemara, da je bil kdo pobegnil skozi vrata.

Zdaj se je vrnil Bill, seveda brez sapa. »Vrag ga vzemi!« je zasopihal. »Ušel je. Ves park sem preiskal.«

»Kaj menite, ali se ne bi vrnil spet?« je pred-ložil lord Caterham. »Badgeworthyja pomoči ne dobimo. Tredwell, ukrenite jutri zjutraj, kar veste, da je treba.«

10. poglavje

Ko je Anthony drugi dan popoldne stopil iz svojega vlaka, mu je oko takoj obviselo na višjem nadzorniku Battlu, ki je stal na postajnem ploč-niku in čakal. »Vračam se, kakor sva bila dome-njena,« je smeje se dejal. »Mar ste bili že v skr-beh?«

»Oh ne, samo slučajno se peljem v London,« je rekel Battle.

»Vzroka mi kakopak ne boste zaupali, čeprav ste zgovorni,« je Anthony nadaljeval. »Battle, moja pot je bila zama. Res sem imel francosko vzgoj-iteljico na sumu, ker je na večer umora gorela v

njeni sobi luč, in tudi zato, ker je nedi čuden Francoz oprezal tod okoli.«

»Monsieur Chelles, zastopnik svilarne, v gostilni stane,« se je oglašil Battle.

»Tako je. Mislim sem, da je vzgojiteljica zave-znik, pa sem poizvedel, kako in kaj. A mademoi-selle je res gospodična Brunova, kakor pravi. To vem od gospe, ki je deset let živila pri nji.«

»Prav za prav je pri ženskah zmerom težje do-gnati istovetnost kakor pri moških,« je menil Battle. »Zna se potuliti in se hlinijo, da je strah. Jaz gledam zmerom uhije, gospod Cade. V teh je mnogo značaja!«

»Pa nikar mojih tako pazljivo ne ogledujte,« je Anthony odvrnil. »Kar v strah me pripravljate!«

»Umetne brade, ličila in druge take reči so se-veda nesmisel, ki ga uporabljajo le v romanih,« je Battle nadaljeval. »Ne, moških, ki bi se znali tako izpremeniti, da jih ne bi nihče spoznal, je zelo malo. Samo enega vem, ki je v tem oziru res genialen: kralj Viktor. Ali ste kdaj kaj slišali o kralju Vik-torju, gospod Cade?«

Detektiv je toli rezko in nepričakovano začel to vprašanje, da je Anthony za trenutek pomislil, preden je odgovoril:

»Najslavnejši tat draguljev v naših dneh. Oče Irec, mati Francozinja. Govori vsaj pet jezikov in medavno tega je odsedel precej dolgo kazen.«

»Za politične spomine se menda ne zanima?« je vprašal Cade.

CENE MALIM OGLASOM

Pe 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo eni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni-ti ženski se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljaniti na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kuharica
perfektna, ki sprejema tudi druga hišna dela dobi me-sto v večjem mestu v pro-vinc. Predstavila se je v soboto dne 13. marca t. l. v Ljubljani, Hotel »Slo-vo« št. 9, mod. 18. in 19. uro. 404-1

Knjigovodkinjo
s perfektno znanjem nemš-ke in italijanskega jezika, ki je tudi sprejemna. Ponud-ba na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nemščina«. 4008-1

Postrežnico
mlado, prvega in čisto sprejemna. Naslov v vseh posl. Jutra. 5008-1

Trg. pomočnika
galanterije stroke sprej-ema. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmo-žen galanteriste«. 4008-1

Trg. pomočnik
s nekaj gotovine dobi služ-bu v na novo ustanovljajo-či se trgovini v Ljubljani. Na-slov v vseh posl. Jutra. 4008-1

Vrtnarskega pomočnika
dobrega in poštenega po-trebuje. Oglase s predpis-animi referencami pošilja Fiodor A. D. Kozlov. 4008-1

Službe išče

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivski pomočnik
vojaškega prost, starejši de-lavec popolnoma versiran v svoji stroki išče mesto.. Ponudbe na naslov: Ivan Antonič Babičeva ul. Slav. Pošega. 4008-1

Začetnica

Brivlja s 3-letno učno dobo, mesečnim krovnim plačilom išče mesto. Naslov v vseh posl. Jutra. 4008-1

Dva brivska

pomočnika
dobra bubičnica želita službo za takoj ali po do-govoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 4008-1

Modistinja

mlajša, dobra mod. išče službo, gre tudi na deželo. Kovac Ivana, Glince c. V. št. 13 Ljubljana. 4008-1

G. Th. Rotman:

Profesor Bizgac gre na potovanje okoli sveta

47

Z vrvmi in velikim trudom se jim je nazadnje posrečilo, a »Pulec« je pri tem padel na nos, kar radovednežem v nje-govem trebuhu nikakor ni dobro delo! Vsi omamljeni so prilezli na beli dan.

Potniki

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Provizijskega

zastopnika
steklarne stroke, agline-ga, upeljanega, ki potuje z lastnim avtom sprej-ema za dravsko bano-vino takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šif-ro: »Steklar«. 4712-5

Rajonskega

zastopnika
spodobnega, agilnega s na-jbolj kapitala (garancije) išče vodeča evropska tovar-na pisalnih in računalnih strojev svet. prot. fiksu-mu in proviziji. Obširne ponudbe s zavezo refe-renc na »Publicitas« Zagreb Hica 9. pod »Büromaschi-nen«. 4008-5

Vajenci(ke)

za šifro ali dajanje naslova Beseda 1 Din, davka 3 Din, 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovskega vajenca

sprejemnega, ki sprejema vseh posl. Jutra. 4008-1

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

10 nizkih vrtin

v raditini novih prekras-nih barvah. trajno cvetoče sorte s zavojnino in pošt-nino vred Din 60.—. Le na proletem odlopije sadika, ki čvrsto je od majnika naprej, da prve jeseni. Ravnotojno stane 30 slabej-ših sadik. Sadjarstvo Do-linske Kamenice, p. Maribor. 4008-6

10 vrtin plezalk

v kratkih novih, doloma trajno cvetočih sortah s zavojnino in pošt-nino vred Din 60.—. Sadjarstvo Do-linske Kamenice, p. Maribor. 4008-6

Orehova jederca

la, čistena in pralena v-tan cvetlični med oči za takojšnjo dobavo po naj-nizji ceni J. Meari trg ves Domale. 80-6

Med mestom

in deželo
posreduje »Jutrova« mali oglasnik

Moške obleke od Din 160.— naprej!

PRINAŠAMO VAM najnovije kroje v damski in moški konfekciji za leto 1937!

„S O K O“ obleke

LJUBLJANA, MARIBOR, CELJE, KRANJ, JESENICE, MURSKA SOBOTA, LITJA.

Otročje obleke po najnižjih cenah!

Damski plašč od Din 170.— naprej!

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

Nakup in prodajo vso denarnih sredstev sprej-ema po najnižji ceni: ta-koj v gotovini!

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Bežovarska ul. Telefon 35-10. 30-16

Posojila

dajamo v gotovini in bla-govnih bonih »Hermes«, in-formacije: Tavčarjeva 2. 87-16

6% obligacijsko

posojilo
Mestne občine Ljubljanske 1937 kupim. Plačam v go-tovini. Poudbe s naved-ba limita na ogl. odd. Ju-tra pod značko »Oblig-a-cija«. 4008-16

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice Ljubljanske 1937 kupim. Plačam v go-tovini. Poudbe s naved-ba limita na ogl. odd. Ju-tra pod značko »Oblig-a-cija«. 4008-16

Dražbe

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dve hiši na Bledu

novi zgrajeni na javni dražbi zaprodaj. Ribnska oeta, s obsežnim vrtom, primerni za vpočenje ali letovišče, cena vsaki hi-ši okoli 40.000.— Din, vsa ka je popolnoma pokrite na ima dve sobi, kuh-njo, shrambo, angloško stra-nišče in podstrešje, ki se da izdati za stanovanje. Dražba je na sodišču Ra-dovičeva soba 30. v sobo-to 30. marca ob 10. uri in-formacije daje: »Tehna«, Ljubljana, Mešni trg 35. 4008-32

Posest

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večje število parcel

kompleksov, posestov, gos-đov, trgovskih in stanov-jajskih hiš ter vli ima napro-daj gradbeni strokovni izo-brušeni poedovalce Ku-braver Ljubič. Cesta 29. okt. št. 4. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni čenitelj za nasvete brezplačno na razpolago. 69-20

Dvdržijsko hišo

vrt, lokal prometna oeta ugodno prodam na Pobre-ju Aleksandrova 107. Maribor. 4010-20

Stavbno parcelo

1400 m², idealna letošo pod Ročnikom prodam s stavbnim dovoljenjem. Na-slov v vseh posl. Jutra. 4007-30

2 lepi parceli

na sisanje visokoprilne ali ononadstropne hiše (vi-šji biseri) v Spodnji Šiški napredaj po Din 65.000. Naslov v vseh posl. Jutra. 4008-20

Sobo odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

sončno oddam takoj s so-porabo kopalnice v centru Naslov v vseh posl. Jutra. 4007-33

Sobo

separirano, v novi hiši, cen-tralno oddam gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 5008-23

KLISEJE

END IN VEČBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 23

Opremljeno sobo

solinčno, zračno s poseb-nim vzhodom s 1 ali 2 po-steljama lahko tudi s svo- oskrbo oddam blizu tra-njavja poceni. Sp. Šiška, Co-netova 31. 4008-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščem sobo

s klavirjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »3000«. 4008-23a

Razno

Irenskoti, veterini suknjiči

Novosti,

lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno

Presker,

Sv. Petra c. 14.

NARODNA TISKARNA

LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

DAVID MODIC

sodni oficijal v pokoju in dolgoletni uradnik

Mestne hranilnice celjske.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 14. marca 1937 ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Sv. maša za dušo bo darovala v ponedeljek, dne 15. marca ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Danijela.

Blaga pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin!

CELJE, dne 12. marca 1937.

žalujoča rodbina MODIC in ostalo sorodstvo.

Perilo za gospode in dame, namizno,

kuhinsko in posteljno perilo naj-cenejše v novi

špeciální trgovini

F. I. Gorčar, Ljubljana, sv. Petra 30

Ker je lastni izdelek, lahko jamčimo za prvovrstno kvaliteto in odlično izdelavo. V slučaju potrebe se spom-nite na to trgovino.

KA — LE — FLUID

fiziološki ekstrakt iz žlez močne in zdrave živali. Piporočamo ga v vseh slučajih, kjer je delovanje žlez oslabiljeno in pri stanju, ki je posledica tega: izmučenost, živčna oslabilost, popolna nevrastenija.

Brezplačno — detajlna literatura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Miloš Marković, »KALEFLUID« se prodaja v lekarnah. Reg. ur. 5300/32.

Proda se dobro vpeljana in dobrodoča

MESARIJA

v neposredni bližini trga. — Letni promet din 400.000.—. Ponudbe na ogl. odd. pod »Mesarija-31. marč«.

SMRT PLEŠAVOSTI!

To dokazujejo mnogostevne dnevsne zahvale. Odpravi prhljaj, ekceme in vse kožne neprijetnosti. Jači in hrani lasišče. Takoj ustavi izpadanje las, lasje porastejo tudi na plešastem mestu. — Cena steklenici po povzetju Din 40.— poština Din 7.—.

Moderna kozmetika Split

MORANA. Diplomirana v Londonu s OF GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO.

Naročniki »Jutra« so za-

varovani za 10.000 Din.

Nadpise na izložbah montira sam

(na steklu ali kartonu) lahko VSAKO zelo okusno in poceni. Prospekt pošljemo na zahtevo brezplačno in neobvezno. — FIMA, Zagreb, Trenkova ul. 12, telefon 90-64.

Iščemo KRAJEVNE zastopnike v vseh VEČJIH krajih. — Pri ponudbah je brez-pogojno navesti reference.